

OGÓLNE WARUNKI UMOWY NA REALIZACJĘ INWESTYCJI W SPÓŁKACH GRUPY CIECH**SPIS TREŚCI:**

- § 1. DEFINICJE
- § 2. POSTANOWIENIA OGÓLNE
- § 3. OŚWIADCZENIA WYKONAWCY
- § 4. ZOBOWIĄZANIA WYKONAWCY
- § 5. PODWYKONAWCY
- § 6. OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA ZAMAWIAJĄCEGO
- § 7. TERMINY WYKONANIA UMOWY
- § 8. GOSPODARKA ODPADAMI
- § 9. WYNAGRODZENIE
- § 10. WARUNKI FAKTUROWANIA I PŁATNOŚCI
- § 11. UBEZPIECZENIE
- § 12. PROJEKTOWANIE
- § 13. PRACE DODATKOWE, ZAMIENNE LUB ZANIECHANE
- § 14. DOSTAWY
- § 15. ODBIORY
- § 16. GWARANCJA
- § 17. KARY UMOWNE
- § 18. ODPOWIEDZIALNOŚĆ
- § 19. ODSTĄPIENIE OD UMOWY
- § 20. CESJA
- § 21. ZABEZPIECZENIA
- § 22. POUFNOŚĆ
- § 23. WŁASNOŚĆ INTELEKTUALNA
- § 24. SIŁA WYŻSZA
- § 25. PRAWO WŁAŚCIWE I ROZSTRZYGANIE SPORÓW
- § 26. PRZEDSTAWICIELE STRON
- § 27. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 1 DEFINICJE

„ZAMAWIAJĄCY”	oznacza spółkę z grupy kapitałowej CIECH;
„WYKONAWCA”	oznacza podmiot, z którym ZAMAWIAJĄCY zawarł UMOWĘ;
„STRONY” lub „STRONA”	oznacza ZAMAWIAJĄCEGO i WYKONAWCĘ łącznie lub każdego z nich z osobna;
„UMOWA”	oznacza umowę zawartą przez STRONY, której przedmiotem jest realizacja określonej w niej inwestycji, w tym także umowę zawartą w drodze złożenia przez ZAMAWIAJĄCEGO zamówienia;

„OGÓLNE WARUNKI” lub „OW”	oznacza niniejsze OGÓLNE WARUNKI REALIZACJI INWESTYCJI W SPÓŁKACH GRUPY CIECH;
„PROJEKT”	oznacza komplet dokumentów projektowych, tworzonych przez WYKONAWCĘ w związku z realizacją PRZEDMIOTU UMOWY i przekazywanych ZAMAWIAJĄCEMU, a także każdy dokument lub jego część z osobna, jak i jego kopia przekazana ZAMAWIAJĄCEMU przez WYKONAWCĘ. W skład PROJEKTU wchodzi w szczególności: projekt budowlany w rozumieniu ustawy Prawo budowlane, projekty technologiczne i techniczne, projekty wykonawcze, dokumentacja powykonawcza, rysunki warsztatowe, instrukcje i inne opracowania powstałe na potrzeby UMOWY; zgodnie z przepisami prawa w szczególności ustawy Prawo budowlane oraz wymaganiami dla inwestycji określonymi UMOWĄ;
„PRZEDMIOT UMOWY”	oznacza określony w UMOWIE obiekt wraz ze wszystkimi pracami towarzyszącymi, instalacjami i dostawami, oraz dokumentacją projektową (o ile dotyczy), opisany w załączniku do UMOWY i zlecony WYKONAWCY do wykonania na podstawie UMOWY;
„Gwarantowane Parametry Techniczne z Grupy A”	Jeśli zostały wprowadzone w UMOWIE, oznaczają Gwarantowane Parametry Techniczne określone w załączniku do UMOWY, których nieosiągnięcie uprawnia ZAMAWIAJĄCEGO do odstąpienia od UMOWY;
„Gwarantowane Parametry Techniczne z Grupy B”	Jeśli zostały wprowadzone w UMOWIE, oznaczają Gwarantowane Parametry Techniczne określone w załączniku do UMOWY, których nieosiągnięcie uprawnia ZAMAWIAJĄCEGO do żądania od WYKONAWCY zapłaty kar umownych wskazanych w UMOWIE;
„ROZRUCH”	oznacza etap realizacji UMOWY, podczas którego w pierwszej fazie WYKONAWCA sprawdzi funkcje wszystkich urządzeń, instalacji i układów technologicznych bez udziału czynników procesowych, takich jak m.in.: woda, para wodna, sorbent, olej opałowy, sprężone powietrze, czynniki chłodzące („na zimno”), a następnie sprawdzi funkcjonowanie urządzeń, instalacji i układów technologicznych instalacji pod obciążeniem, z udziałem czynników procesowych („na gorąco”);
„RUCH REGULACYJNY”	oznacza etap realizacji UMOWY po zakończeniu ROZRUCHU, a poprzedzający RUCH PRÓBNY, w którym WYKONAWCA przeprowadza regulację i optymalizację pracy wszystkich urządzeń objętych PRZEDMIOTEM UMOWY, gdy wszystkie układy będą funkcjonować prawidłowo;
„RUCH PRÓBNY”	oznacza etap realizacji UMOWY po pomyślnie zakończonym RUCHU REGULACYJNYM, w którym WYKONAWCA wykaże zdolność wszystkich urządzeń i instalacji objętych PRZEDMIOTEM UMOWY do prawidłowej pracy i osiągnięcia wymaganych UMOWĄ Parametrów Technicznych;
„ODBIÓR CZĘŚCIOWY/ ODBIORY CZĘŚCIOWE”	oznacza przyjęcie przez ZAMAWIAJĄCEGO części wykonanego PRZEDMIOTU UMOWY, które może następować za wynagrodzeniem, jeśli UMOWA tak stanowi; dokonanie ODBIORU CZĘŚCIOWEGO nie oznacza potwierdzenia należytego wykonania danej części PRZEDMIOTU UMOWY;

„ODBIÓR KOŃCOWY”	oznacza odbiór wykonanego PRZEDMIOTU UMOWY, potwierdzający wywiązanie się WYKONAWCY ze wszystkich zobowiązań umownych, za wyjątkiem zobowiązań z tytułu rękojmi lub udzielonej gwarancji jakości, zapisany w Protokole ODBIORU KOŃCOWEGO;
„PODSTAWOWY OKRES GWARANCJI”	oznacza okres gwarancji jakości PRZEDMIOTU UMOWY, liczony od daty ODBIORU KOŃCOWEGO, w którym PRZEDMIOT UMOWY ma spełniać wymaganą UMOWĄ jakość oraz wymagania przewidziane obowiązującym prawem; wady i usterki wykryte w PODSTAWOWYM OKRESIE GWARANCJI WYKONAWCA zobowiązany jest usunąć na zasadach przewidzianych w UMOWIE i OW;
„WYDŁUŻONY OKRES GWARANCJI”	oznacza okres gwarancji jakości PRZEDMIOTU UMOWY w zakresie elementów konstrukcyjnych (elementy nośne spełniające zadania konstrukcyjne w tym: fundamenty, ściany nośne, podpory, wsporniki, słupy), liczony od daty ODBIORU KOŃCOWEGO, w którym elementy konstrukcyjne PRZEDMIOTU UMOWY mają spełniać wymaganą UMOWĄ jakość oraz wymagania przewidziane obowiązującym prawem; wady i usterki wykryte w WYDŁUŻONYM OKRESIE GWARANCJI WYKONAWCA zobowiązany jest usunąć na zasadach przewidzianych w UMOWIE i w OW;
„PODWYKONAWCA”	oznacza podmiot, któremu WYKONAWCA powierza wykonanie części PRZEDMIOTU UMOWY w zakresie dostaw, usług lub robót budowlanych;
„POMIARY PARAMETRÓW GWARANTOWANYCH”	oznacza pomiary Parametrów Gwarantowanych wykonywane przed ODBIOREM KOŃCOWYM PRZEDMIOTU UMOWY;
„PROGRAM ZAPEWNIENIA I KONTROLI JAKOŚCI”	oznacza Program Zapewnienia i Kontroli Jakości opracowany przez WYKONAWCĘ w oparciu o posiadany i uzgodniony z ZAMAWIAJĄCYM system zapewnienia jakości, mający zastosowanie do realizacji PRZEDMIOTU UMOWY;
„PROGRAM BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA”	oznacza Program Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia opracowany przez WYKONAWCĘ w oparciu o posiadane i uzgodnione z ZAMAWIAJĄCYM wewnętrzne regulacje z zakresu BIOZ na obszarze realizacji PRZEDMIOTU UMOWY.

§ 2 POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Niniejsze OGÓLNE WARUNKI REALIZACJI INWESTYCJI W SPÓŁKACH GRUPY CIECH stosuje się do umów zawieranych przez ZAMAWIAJĄCEGO, których przedmiotem jest kompleksowa realizacja przez WYKONAWCĘ określonej w UMOWIE inwestycji.
2. Niniejsze OGÓLNE WARUNKI REALIZACJI INWESTYCJI W SPÓŁKACH GRUPY CIECH, wraz z UMOWĄ i załącznikami do UMOWY stanowią jednolitą umowę zawartą przez STRONY.
3. Jakikolwiek zmiany do niniejszych OGÓLNYCH WARUNKÓW wiążą STRONY jedynie w przypadku wyraźnego zastrzeżenia wprowadzenia zmian do OW, wyrażonego w UMOWIE w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

4. W przypadku rozbieżności pomiędzy postanowieniami OGÓLNYCH WARUNKÓW oraz postanowieniami UMOWY, rozstrzygające znaczenie będą miały postanowienia UMOWY.
5. Wyłączone jest zastosowanie wszelkich wzorów umów i ogólnych warunków WYKONAWCY.

§ 3 OŚWIADCZENIA WYKONAWCY

1. WYKONAWCA oświadcza, że posiada odpowiednią wiedzę techniczną, sprzęt i doświadczenie niezbędne dla profesjonalnego wykonania PRZEDMIOTU UMOWY.
2. WYKONAWCA oświadcza, że zapoznał się z zakresem prac stanowiących PRZEDMIOT UMOWY wraz ze wszystkimi uwarunkowaniami oraz dokonał wizji przyszłego terenu budowy i oświadcza, że nie wnosi zastrzeżeń do zakresu prac, przyjętych rozwiązań, oraz wymagań ZAMAWIAJĄCEGO.
3. WYKONAWCA oświadcza, że zapoznał się z przekazaną przez ZAMAWIAJĄCEGO dokumentacją projektową oraz dokumentacją dostępnych urządzeń i potwierdza, że jest ona kompletna i wystarczająca do realizacji PRZEDMIOTU UMOWY i nie zgłasza do niej żadnych zastrzeżeń.
4. WYKONAWCA oświadcza, że zobowiązuje się do wykonania UMOWY z należytą starannością, zasadami współczesnej wiedzy technicznej, obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa i normami, uzgodnieniami z ZAMAWIAJĄCYM oraz decyzjami administracyjnymi dotyczącymi inwestycji.
5. WYKONAWCA oświadcza, że swoją działalność prowadzi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a zwłaszcza dotyczącymi ochrony środowiska, prawa pracy i praw socjalnych, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nie narusza przepisów o zatrudnieniu.
6. WYKONAWCA oświadcza, że jego sytuacja finansowa, posiadane zaplecze techniczne i dostęp do wykwalifikowanego personelu umożliwiają wypełnienie zobowiązań wynikających z UMOWY.
7. WYKONAWCA oświadcza, że nie jest prowadzone w stosunku do niego postępowanie restrukturyzacyjne, ani nie został złożony wniosek o ogłoszenie jego upadłości oraz że nie zalega ze zobowiązaniami na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Skarbowego.

§ 4 ZOBOWIĄZANIA WYKONAWCY

1. WYKONAWCA zobowiązuje się wykonać wszystkie prace niezbędne do wykonania PRZEDMIOTU UMOWY, niezależnie od tego, czy prace te zostały jednoznacznie określone w UMOWIE, lub czy wynikają wprost lub pośrednio z UMOWY, a które WYKONAWCA, jako posiadający odpowiednią wiedzę i doświadczenie powinien był przewidzieć.
2. W przypadku niewyspecyfikowania w UMOWIE jakiegoś elementu lub zakresu prac koniecznych dla właściwego funkcjonowania PRZEDMIOTU UMOWY, WYKONAWCA zobowiązuje się wykonać go w ramach wynagrodzenia przewidzianego w UMOWIE i w terminie, który pozwoli na dotrzymanie terminów realizacji inwestycji wskazanych w UMOWIE. WYKONAWCA w szczególności zobowiązuje się do:
  - 1) opracowania dokumentacji projektowej i ruchowej (o ile jest konieczna) zgodnie z zakresem rzeczowym wskazanym w UMOWIE oraz z wymaganiami wskazanymi w §12 OW;
  - 2) uzyskania stosownych zezwoleń na prowadzenie robót będących PRZEDMIOTEM UMOWY na terenie ZAMAWIAJĄCEGO;
  - 3) przejęcia terenu budowy na podstawie Protokołu Przejęcia Placu Budowy, którego wzór stanowi część Procedury odbiorowej, będącej załącznikiem do UMOWY;
  - 4) zabezpieczenia i przestrzegania wszystkich warunków zawartych w Protokole Przekazania Placu Budowy;

- 5) przygotowania i zabezpieczenia terenu budowy;
- 6) zapewnienia obecności kierownika budowy na terenie budowy przez cały czas realizacji PRZEDMIOTU UMOWY oraz kierowników poszczególnych branż w zakresie właściwym dla prawidłowej realizacji UMOWY;
- 7) dokonania zakupów i dostawy, na swój koszt i w ramach wynagrodzenia określonego w UMOWIE, urządzeń oraz materiałów niezbędnych do realizacji UMOWY;
- 8) wykonania PRZEDMIOTU UMOWY z materiałów i urządzeń wyprodukowanych nie wcześniej niż 12 miesięcy przed terminem wbudowania określonym w UMOWIE, o jakości określonej w PROJEKCIE lub w innych dokumentach załączonych do UMOWY, po ich uprzedniej akceptacji przez ZAMAWIAJĄCEGO;
- 9) przekazania ZAMAWIAJĄCEMU, w terminie uzgodnionym z ZAMAWIAJĄCYM, który w żadnym razie nie może być krótszy niż 14 dni przed przystąpieniem do odbioru etapu, wszelkich niezbędnych atestów, certyfikatów oraz deklaracji zgodności z odpowiednimi Polskimi Normami i/lub innych dokumentów wymaganych przez prawo budowlane, dotyczących użytych do wykonania PRZEDMIOTU UMOWY materiałów i urządzeń; a także tych, które wynikają z SIWZ i ze względu na swoje zastosowanie w siedzibie ZAMAWIAJĄCEGO są wymagane przez prawo farmaceutyczne, energetyczne, HACAP, GMP, REACH, ISO, czy dyrektywę maszynową i ATEX, w zależności od potrzeb wskazanych w PRZEDMIOCIE UMOWY;
- 10) niezwłocznego informowania ZAMAWIAJĄCEGO o dostrzeżonych w trakcie wykonywania robót wadach w przekazanej przez ZAMAWIAJĄCEGO dokumentacji projektowej, nie później niż w terminie trzech (3) dni od daty ich ujawnienia oraz przedłożenia w takim przypadku założeń odpowiednich modyfikacji w celu usunięcia wad;
- 11) wykonania robót budowlanych;
- 12) prawidłowego i terminowego wykonania UMOWY;
- 13) wykonania i przekazania ZAMAWIAJĄCEMU dokumentacji powykonawczej oraz wszelkich niezbędnych decyzji i pozwoleń wymaganych w PRZEDMIOCIE UMOWY;
- 14) szkolenia personelu ZAMAWIAJĄCEGO;
- 15) zapewnienia obsługi gwarancyjnej;
- 16) zapewnienia niezbędnego nadzoru technicznego nad prowadzonymi robotami oraz pracowników z wymaganymi uprawnieniami do obsługi urządzeń, dopuszczonymi do prac na wysokości, wyposażonymi w sprzęt ochrony osobistej i podstawowe narzędzia niezbędne do realizacji PRZEDMIOTU UMOWY, które to narzędzia są dostosowane do środowiska pracy i zgodnie z informacją producenta mogą być wykorzystywane do danego rodzaju prac;
- 17) przestrzegania obowiązujących zasad bezpiecznej pracy oraz przepisów ochrony środowiska;
- 18) niedopuszczenia do wykonywania pracy swoich pracowników bez wstępnego szkolenia w zakresie BHP, zagrożeń występujących na terenie zakładu/budowy oraz ogólnych warunków i wytycznych organizacji/funkcjonowania zakładu i bezpiecznego poruszania się po terenie zakładu, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń w obszarze, w którym realizowany będzie PRZEDMIOT UMOWY;
- 19) przeprowadzenia przed dopuszczeniem do prac szkolenia wstępnego BHP swoich pracowników przez osobę wyznaczoną przez WYKONAWCĘ, posiadającą odpowiednie do tego uprawnienia;
- 20) ustalenia i omówienia z ZAMAWIAJĄCYM wszelkich możliwych sytuacji, które mogą wpłynąć na bezpieczeństwo pracowników, zarówno WYKONAWCY jak i ZAMAWIAJĄCEGO, w szczególności związanych z prowadzeniem prac niebezpiecznych, między innymi realizacji

- dostaw mediów technologicznych, oraz sposobu i zasad postępowania na wypadek wystąpienia takich sytuacji;
- 21) ponoszenia kosztów gospodarowania odpadami powstałych w wyniku prowadzonych robót, chyba że zapisy UMOWY stanowią inaczej;
  - 22) przejęcia i bieżącego usuwania wszelkich odpadów powstałych w trakcie prowadzonej działalności, z miejsc ich powstawania, poza teren ZAMAWIAJĄCEGO, zgodnie z ustawą z dnia 14.12.2012r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2018r., poz. 21 z późniejszymi zmianami) za wyjątkiem złomu metalicznego i niemetalicznego oraz niektórych rodzajów odpadów zastrzeżonych przy konkretnych robotach, które mogą być wykorzystane na terenie ZAMAWIAJĄCEGO - zgodnie z zasadami wskazanymi w §8 OW;
  - 23) utrzymywania porządku w trakcie realizacji prac, a po ich zakończeniu, uprzątnięcia swojego zaplecza budowy i doprowadzenia terenu robót do porządku w terminie i w sposób uzgodniony wcześniej z ZAMAWIAJĄCYM;
  - 24) przestrzegania przepisów ochrony środowiska, BHP i PPOŻ oraz ruchu drogowego obowiązujących na terenie ZAMAWIAJĄCEGO;
  - 25) odsunięcia od wykonywania prac będących PRZEDMIOTEM UMOWY, każdą zatrudnioną przez siebie lub swoich PODWYKONAWCÓW osobę, która przez swój brak kwalifikacji lub z powodu nieprzestrzegania prawa, zasad BHP, reguł, regulaminów lub niewłaściwego zachowania, niesubordynacji lub poważnego zaniedbania zagraża w jakikolwiek sposób bezpieczeństwu lub należytemu wykonaniu UMOWY;
  - 26) niezwłocznego zgłaszania wypadków przy pracy i zdarzeń potencjalnie wypadkowych, które miały miejsce na terenie ZAMAWIAJĄCEGO podczas wykonywania robót będących przedmiotem UMOWY; zgłoszenia dokonuje się do zatwierdzającego zezwolenie na prowadzenie robót (kierownik komórki organizacyjnej) oraz do pracownika Służby BHP ZAMAWIAJĄCEGO;
  - 27) realizowania prac zgodnie z obowiązującymi na terenie zakładu Standardami wykonywania prac i przepisów BHP;
  - 28) wskazania do zatwierdzenia przez ZAMAWIAJĄCEGO kluczowych przedstawicieli WYKONAWCY na budowie wraz z numerami uprawnień i aktualnym ubezpieczeniem (kierownika budowy, kierowników robót, inspektorów budowlanych i innych wymaganych prawem budowlanym) w terminie siedmiu (7) dni od podpisania UMOWY i nie później niż to wynika z obowiązujących przepisów prawa, w tym w szczególności przepisów Prawa Budowlanego;
  - 29) przygotowania i przekazania do akceptacji przez ZAMAWIAJĄCEGO PROGRAMU ZAPEWNIENIA I KONTROLI JAKOŚCI;
  - 30) przygotowania i przekazania do akceptacji przez ZAMAWIAJĄCEGO PROGRAMU BEZPIECZEŃSTWA i OCHRONY ZDROWIA (BiOZ) – ZAMAWIAJĄCY może przekazać WYKONAWCY swoje wymagania w tym zakresie, które będą w takim przypadku stanowiły załącznik do UMOWY;
  - 31) sprawowania nadzoru (przy współdziałaniu ZAMAWIAJĄCEGO) nad procesem dostawy materiałów na potrzeby realizacji UMOWY, ich odbioru oraz rozładunku i zabezpieczenia, a także wykorzystania na terenie budowy;
  - 32) zapewnienia oprogramowania wskazanego w PRZEDMIOCIE UMOWY wskazanym w załączniku do UMOWY;
  - 33) przestrzegania wewnętrznych zasad i procedur bezpieczeństwa obowiązujących u ZAMAWIAJĄCEGO;

- 34) podjęcia, na wniosek ZAMAWIAJĄCEGO, w przypadku stwierdzonych opóźnień, sytuacji awaryjnych lub sytuacji zagrażających bezpieczeństwu, odpowiednich środków zaradczych, np. dokonania stosownych napraw, zwiększenia liczby załogi lub sprzętu, wydłużenia dobowego czasu pracy, pracy w dni ustawowo wolne itp.;
- 35) uwzględnienia w trakcie projektowania ostateczne decyzje administracyjne uzyskane w imieniu i na rzecz ZAMAWIAJĄCEGO, a także przekazane WYKONAWCY przez ZAMAWIAJĄCEGO;
- 36) niezwłocznego poinformowania ZAMAWIAJĄCEGO o każdej zmianie wpisów w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego; w przypadku niedopełnienia tego obowiązku, korespondencja wysłana na ostatni znany adres WYKONAWCY będzie traktowana jako prawidłowo doręczona;
- 37) zapewnienia ochrony, ogrodzenia i oznakowania obszaru budowy;
- 38) zapewnienia pracownikom odpowiedniego stroju oraz identyfikatorów;
- 39) zapewnienia czystości na drogach dojazdowych;
- 40) uprzedniego uzgodnienia i potwierdzenia z właścicielem obszaru, którego to dotyczy, wszelkich wyłączeń i włączeń instalacji lub obszarów objętych UMOWĄ, które są w ruchu, oraz uwzględnienie ich w harmonogramie realizacji UMOWY;
- 41) realizowania prac w taki sposób, aby nie zakłócić ciągłości i bezpieczeństwa produkcji u ZAMAWIAJĄCEGO;
- 42) stosowania się do instrukcji i poleceń ZAMAWIAJĄCEGO, związanych z realizacją postanowień UMOWY na terenie ZAMAWIAJĄCEGO.

§ 5 PODWYKONAWCY

1. WYKONAWCA może zlecić wykonanie PRZEDMIOTU UMOWY PODWYKONAWCOM wyłącznie za uprzednią pisemną zgodą ZAMAWIAJĄCEGO.
2. Na warunkach przewidzianych w niniejszych OW, WYKONAWCA może zlecić wykonanie prac i dostaw, wchodzących w skład PRZEDMIOTU UMOWY wyłącznie podmiotom profesjonalnym, posiadającym odpowiednie kwalifikacje i przestrzegającym przepisów prawa przy prowadzeniu działalności oraz realizacji UMOWY. Na żądanie ZAMAWIAJĄCEGO WYKONAWCA zobowiązuje się przedstawić dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe PODWYKONAWCY.
3. Za działania lub zaniechania PODWYKONAWCÓW, WYKONAWCA odpowiada jak za własne działania lub zaniechania.
4. W przypadku PODWYKONAWCÓW robót budowlanych i montażowych, WYKONAWCA, niezależnie od obowiązków wynikających z art. 647¹ §1 kodeksu cywilnego, zobowiązuje się stosować następujące postanowienia:
  - 1) WYKONAWCA może zlecić wykonanie poszczególnych robót PODWYKONAWCY, pod warunkiem uzyskania przed przystąpieniem do wykonywania tych robót zgody ZAMAWIAJĄCEGO, oraz pod warunkiem, że wartość robót zleconych wszystkim PODWYKONAWCOM nie przekroczy 50% całkowitego wynagrodzenia WYKONAWCY netto określonego w UMOWIE;
  - 2) W celu uzyskania zgody ZAMAWIAJĄCEGO, WYKONAWCA przedstawi ZAMAWIAJĄCEMU zgłoszenie PODWYKONAWCY w formie pisemnej pod rygorem nieważności, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do UMOWY oraz projekt umowy podwykonawczej wraz z częścią dokumentacji dotyczącej robót zleconych PODWYKONAWCY. W zgłoszeniu WYKONAWCA wskaże szczegółowy zakres robót zleconych PODWYKONAWCY, konkretne pozycje zakresu rzeczowego oraz harmonogramu wskazanych w załącznikach do UMOWY, odpowiadające zakresowi zleconych PODWYKONAWCY robót, a także całkowite

wynagrodzenie WYKONAWCY netto wynikające z UMOWY za zakres robót odpowiadający zakresowi zlecanemu PODWYKONAWCY. Ciężar dowodu, co do prawidłowości doręczenia zgłoszenia spoczywa na WYKONAWCY;

- 3) ZAMAWIAJĄCY może sprzeciwić się powierzeniu PODWYKONAWCY wykonania prac objętych zgłoszeniem, w terminie trzydziestu (30) dni od dnia doręczenia mu zgłoszenia PODWYKONAWCY. Jeżeli ZAMAWIAJĄCY, w terminie trzydziestu (30) dni od przedstawienia mu przez WYKONAWCĘ zgłoszenia PODWYKONAWCY, o którym mowa w pkt 2) powyżej, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu, uważa się, że wyraził zgodę na powierzenie PODWYKONAWCY prac objętych zgłoszeniem. Na żądanie PODWYKONAWCY WYKONAWCA może zwrócić się do ZAMAWIAJĄCEGO o złożenie pisemnego oświadczenia potwierdzającego skuteczne zgłoszenie PODWYKONAWCY ZAMAWIAJĄCEMU;
- 4) W przypadku zamiaru zmiany zakresu robót powierzanych PODWYKONAWCY lub zmiany wartości wynagrodzenia przysługującego PODWYKONAWCY za wykonanie powierzonych robót w trakcie realizacji UMOWY, WYKONAWCA zobowiązany jest zgłosić ten zamiar ZAMAWIAJĄCEMU nie później niż w terminie piętnastu (15) dni roboczych przed planowanym terminem wprowadzenia zmian w zakresie robót powierzonych PODWYKONAWCY lub wartości wynagrodzenia. W tym celu WYKONAWCA zobowiązany jest przedstawić ZAMAWIAJĄCEMU zaktualizowane zgłoszenie PODWYKONAWCY, zgodnie ze wzorem zgłoszenia stanowiącym załącznik do UMOWY. Postanowienia pkt 1), 2) i 3) niniejszego ustępu stosuje się odpowiednio;
- 5) Na każde żądanie ZAMAWIAJĄCEGO WYKONAWCA przedłoży ZAMAWIAJĄCEMU w terminie trzech (3) dni od dnia zgłoszenia takiego żądania, kopie faktur wystawionych przez PODWYKONAWCÓW, dokumenty bankowe potwierdzające dokonanie przez WYKONAWCĘ wymagalnych płatności wynagrodzenia na rzecz PODWYKONAWCÓW i/lub kopie umów z PODWYKONAWCAMI;
- 6) ZAMAWIAJĄCY może uzależnić wyrażenie zgody na zawarcie umowy z danym PODWYKONAWCĄ od przedłożenia przez WYKONAWCĘ Gwarancji Bankowej Zwrotu Wynagrodzenia Wyplaconego Podwykonawcom według wzoru stanowiącego załącznik do UMOWY, której konieczne warunki przedstawi WYKONAWCY w formie pisemnej w terminie wskazanym w pkt 3) niniejszego ustępu. Gwarancja taka wystawiona będzie na kwotę wynagrodzenia brutto określoną w umowie z PODWYKONAWCĄ, powiększoną o 20% w związku z koniecznością zabezpieczenia kwot wskazanych w §5 ust. 4 pkt 14) OW, z okresem ważności obejmującym okres od dnia zawarcia umowy z PODWYKONAWCĄ do końca 6-ego miesiąca po planowanym zgodnie z Harmonogramem załączonym do UMOWY terminie podpisania PROTOKOŁU ODBIORU KOŃCOWEGO, z zastrzeżeniem, że ZAMAWIAJĄCY może wyznaczyć inną sumę gwarancyjną lub inny termin ważności gwarancji;
- 7) Jeżeli ZAMAWIAJĄCY wyraził zgodę na zawarcie umowy z PODWYKONAWCĄ na podstawie otrzymanego zgłoszenia, WYKONAWCA doręczy ZAMAWIAJĄCEMU kopię umowy z PODWYKONAWCĄ wraz z załącznikami w terminie trzech (3) dni od jej zawarcia. W przypadku jakichkolwiek różnic pomiędzy otrzymanym zgodnie z pkt 2) niniejszego ustępu zgłoszeniem oraz dołączonym do niego projektem umowy a umową zawartą z PODWYKONAWCĄ, ZAMAWIAJĄCY może w terminie trzydziestu (30) dni od dnia doręczenia umowy z PODWYKONAWCĄ, od UMOWY odstąpić. Odstąpienie takie będzie uważane za dokonane z przyczyn leżących po stronie WYKONAWCY. ZAMAWIAJĄCY będzie uprawniony w takim przypadku także, niezależnie od skorzystania z prawa do odstąpienia od UMOWY, obciążyć WYKONAWCĘ karą umowną zgodnie z postanowieniem §17 OW;
- 8) Umowa WYKONAWCY z PODWYKONAWCĄ zawierać będzie m.in. następujące postanowienia:

- a) szczegółowy zakres rzeczowy tożsamy z odpowiednią częścią zakresu prac stanowiącego PRZEDMIOT UMOWY;
  - b) wynagrodzenie ryczałtowe (całkowite i ostateczne), lub odpowiednio górny limit wynagrodzenia w przypadku wynagrodzenia rozliczanego w oparciu o wykonany zakres prac, które wraz z wynagrodzeniami pozostałych PODWYKONAWCÓW nie może przekroczyć limitu wskazanego w punkcie 1) niniejszego ustępu;
  - c) zakaz dokonywania przez PODWYKONAWCĘ cesji wierzytelności wynikających z umowy zawartej z WYKONAWCĄ, bez zgody ZAMAWIAJĄCEGO;
  - d) oświadczenie PODWYKONAWCY, że nie będzie żądał podwyższenia wynagrodzenia ryczałtowego, w szczególności w związku ze wzrostem cen materiałów budowlanych, cen usług budowlanych, cen energii, paliw, stali, zwiększeniem obciążeń publicznoprawnych lub różnic kursowych;
  - e) zobowiązanie PODWYKONAWCY do złożenia ZAMAWIAJĄCEMU oświadczenia o wysokości jego należności od WYKONAWCY wraz ze wskazaniem terminu ich zapłaty wraz z oświadczeniem, czy są to wszystkie należności od WYKONAWCY oraz uprawnienie ZAMAWIAJĄCEGO do uzyskiwania informacji bezpośrednio od PODWYKONAWCY odnośnie płatności dokonywanych na jego rzecz przez WYKONAWCĘ;
  - f) terminy płatności należności za poszczególne zakresy prac wyznaczone na co najmniej pięć (5) dni poprzedzające terminy płatności wynikające z UMOWY z tytułu należności za odpowiadające im zakresy prac zleconych WYKONAWCY;
  - g) zobowiązanie PODWYKONAWCY do bezwzględnego stosowania się do wewnętrznych aktów normatywnych obowiązujących w czasie wykonywania PRZEDMIOTU UMOWY u ZAMAWIAJĄCEGO, w szczególności z obowiązującymi instrukcjami wykonywania prac remontowych i modernizacyjnych o charakterze szczególnie niebezpiecznym na urządzeniach i instalacjach u ZAMAWIAJĄCEGO (jeśli dotyczy) oraz instrukcjami bezpieczeństwa pożarowego.
- 9) WYKONAWCA zobowiązany jest do dokonania we własnym zakresie zapłaty wynagrodzenia należnego PODWYKONAWCY, z zachowaniem terminów płatności określonych w umowie z PODWYKONAWCĄ, z zastrzeżeniem, że wymagalność ostatniej faktury obejmującej część wynagrodzenia PODWYKONAWCY musi wystąpić wcześniej, niż wymagalność ostatniej faktury obejmującej wynagrodzenie WYKONAWCY
  - 10) Zapłata wynagrodzenia należnego WYKONAWCY przez ZAMAWIAJĄCEGO uzależniona jest od przedstawienia przez WYKONAWCĘ oświadczeń wszystkich PODWYKONAWCÓW robót budowlanych i montażowych, wystawionych z datą protokołu będącego podstawą wystawienia faktury, że WYKONAWCA nie ma względem nich nieuregulowanych wymagalnych należności z tytułu prac wykonanych w ramach realizacji UMOWY;
  - 11) Niedostarczenie ZAMAWIAJĄCEMU oświadczeń, o których mowa w pkt 10) powyżej lub uzyskanie przez ZAMAWIAJĄCEGO z innych źródeł informacji o opóźnieniach WYKONAWCY w płatnościach na rzecz PODWYKONAWCY, spowoduje automatycznie powstanie obowiązku wpłaty przez WYKONAWCĘ na rachunek ZAMAWIAJĄCEGO kaucji nieoprocentowanej w wysokości odpowiadającej wartości niezapłaconego PODWYKONAWCOM wynagrodzenia w terminie wskazanym przez ZAMAWIAJĄCEGO, przy czym zapłata tak określonej kaucji może nastąpić przez potrącenie z należnego WYKONAWCY najwcześniej wymagalnego wynagrodzenia. Kaucja zostanie wniesiona na okres do czasu uregulowania przez WYKONAWCĘ odpowiednich płatności należnych PODWYKONAWCOM i otrzymania przez ZAMAWIAJĄCEGO oświadczeń, o których mowa w pkt 10) niniejszego ustępu. Kaucja będzie nieoprocentowana i przez cały okres, na który zostanie wniesiona zgodnie z niniejszym

- postanowieniem, nie będzie płatnością wymagalną, a WYKONAWCA do czasu upływu terminu na jaki została wniesiona, zrzeka się jej dochodzenia, traktując ją, jako płatność nienależną;
- 12) w razie niedostarczenia ZAMAWIAJĄCEMU oświadczeń, o których mowa w pkt 10) powyżej lub jeżeli WYKONAWCA zalega z płatnościami na rzecz PODWYKONAWCÓW, ZAMAWIAJĄCY może dokonać zapłaty bezpośrednio na rzecz PODWYKONAWCY ze skutkiem tak, jakby zapłata nastąpiła na rzecz WYKONAWCY, a płatność ta zwalnia ZAMAWIAJĄCEGO ze zobowiązania do zapłaty tej części wynagrodzenia WYKONAWCY, na co WYKONAWCA niniejszym wyraża zgodę;
  - 13) W przypadku zapłaty przez ZAMAWIAJĄCEGO wynagrodzenia na rzecz PODWYKONAWCY robót budowlanych i/lub montażowych, WYKONAWCA zobowiązuje się do każdorazowego zwrotu ZAMAWIAJĄCEMU kwoty równej kwocie wynagrodzenia zapłaconej przez ZAMAWIAJĄCEGO wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia dokonania zapłaty na rzecz PODWYKONAWCY, chyba że kwota ta została już uprzednio wstrzymana z wynagrodzenia WYKONAWCY i zapłacona bezpośrednio PODWYKONAWCY;
  - 14) W przypadku wszczęcia egzekucji przeciwko ZAMAWIAJĄCEMU na podstawie art. 647¹ k.c. lub zajęcia, w toczącym się przeciwko PODWYKONAWCOM postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym, wierzytelności PODWYKONAWCÓW przysługujących im wobec ZAMAWIAJĄCEGO na podstawie art. 647¹k.c., WYKONAWCA zobowiązany jest także zwrócić ZAMAWIAJĄCEMU, poza kwotą należności głównej dochodzonej w postępowaniu egzekucyjnym lub będącej przedmiotem zabezpieczenia, także odsetki oraz koszty postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego, które zostały ściągnięte od ZAMAWIAJĄCEGO w związku z takimi postępowaniami egzekucyjnymi. ZAMAWIAJĄCY uprawniony jest w takim przypadku do potrącenia kwoty równej kwocie ściągniętej od ZAMAWIAJĄCEGO w postępowaniu egzekucyjnym z należnego WYKONAWCY wynagrodzenia;
  - 15) Do zawarcia przez PODWYKONAWCĘ umowy z dalszym podwykonawcą wymagana jest zgoda ZAMAWIAJĄCEGO i WYKONAWCY.
5. Do umów zawieranych przez PODWYKONAWCĘ z dalszym podwykonawcą oraz umów zawieranych przez każdego dalszego podwykonawcę z kolejnymi dalszymi podwykonawcami, postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio.
6. Wszystkie postanowienia UMOWY i niniejszych OW, regulujące zobowiązania WYKONAWCY wynikające z faktu zawarcia umowy z PODWYKONAWCĄ, mają odpowiednie zastosowanie do WYKONAWCY także w przypadku zlecenia wykonania prac przez PODWYKONAWCĘ dalszym podwykonawcom lub odpowiednio kolejnym dalszym podwykonawcom.

§ 6 OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA ZAMAWIAJĄCEGO

1. ZAMAWIAJĄCY zobowiązuje się do:
  - 1) przekazania terenu budowy, miejsca, instalacji, obszaru prowadzenia prac wolnego od niebezpieczeństw;
  - 2) zapewnienia nadzoru inwestorskiego;
  - 3) dokonania w ustalonym terminie odbioru PRZEDMIOTU UMOWY, wykonanego zgodnie z UMOWĄ, o ile nie wystąpią istotne powody przesunięcia terminu odbioru;
  - 4) terminowej realizacji płatności należnych WYKONAWCY.
2. Na czas wykonywania PRZEDMIOTU UMOWY ZAMAWIAJĄCY, w miarę posiadanych możliwości, umożliwi WYKONAWCY odpłatne korzystanie z mediów w oparciu o aktualny cennik stanowiący załącznik do UMOWY.

3. STRONY dopuszczają możliwość wzajemnej kompensaty płatności z tytułu wynagrodzenia za wykonanie UMOWY z płatnościami za dostawę mediów.
4. Na czas wykonywania PRZEDMIOTU UMOWY, ZAMAWIAJĄCY umożliwi WYKONAWCY korzystanie z gruntów i obiektów ZAMAWIAJĄCEGO na potrzeby realizacji UMOWY.
5. Rozliczenie opłat, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu nastąpi raz na miesiąc, na podstawie wystawionych przez ZAMAWIAJĄCEGO faktur. Termin płatności tych faktur ustala się na 30 dni od dnia wystawienia faktury.
6. ZAMAWIAJĄCY uprawniony jest do dokonywania w dowolnej chwili kontroli stanu zaawansowania oraz sposobu realizacji prac będących PRZEDMIOTEM UMOWY.

§ 7 TERMIN WYKONANIA UMOWY

1. WYKONAWCA zobowiązuje się zakończyć wykonanie PRZEDMIOTU UMOWY w terminie wskazanym w harmonogramie stanowiącym załącznik do UMOWY.
2. Przez zakończenie wykonania PRZEDMIOTU UMOWY STRONY rozumieją stan umożliwiający niezakłócone korzystanie z PRZEDMIOTU UMOWY zgodnie z jego przeznaczeniem, wymogami wydajnościowymi i jakościowymi, potwierdzony Protokołem ODBIORU KOŃCOWEGO.
3. W przypadku opóźnienia w wykonaniu PRZEDMIOTU UMOWY przekraczającego 30 dni, ZAMAWIAJĄCEMU przysługuje prawo powierzenia wykonania lub dokończenia wykonania PRZEDMIOTU UMOWY innemu wykonawcy na koszt i ryzyko WYKONAWCY, bez konieczności uzyskania uprzedniego upoważnienia sądu.
4. WYKONAWCA zobowiązany jest na bieżąco informować ZAMAWIAJĄCEGO o przebiegu realizacji UMOWY, a w szczególności niezwłocznie informować ZAMAWIAJĄCEGO o wszelkich trudnościach i ryzykach, mogących skutkować niedotrzymaniem terminów przewidzianych w UMOWIE.
5. WYKONAWCA zobowiązany jest do protokolarnego przejęcia placu budowy w terminie pięciu (5) dni roboczych od daty otrzymania wezwania od ZAMAWIAJĄCEGO.

§ 8 GOSPODARKA ODPADAMI

1. Czasowe magazynowanie powstających odpadów w obiektach i na terenie ZAMAWIAJĄCEGO jest dopuszczalne jedynie za jego zgodą i w miejscu ściśle przez niego wskazanym. Odpady powstające w wyniku wykonywania UMOWY WYKONAWCA zobowiązany jest wywozić na bieżąco na swój koszt z terenu ZAMAWIAJĄCEGO na podstawie wystawionej przepustki, oraz przedkładać każdorazowo ZAMAWIAJĄCEMU kopię karty przekazania odpadów.
2. WYKONAWCA zobowiązany jest posiadać pozwolenie na wytwarzanie odpadów lub przedstawić umowę zawartą z podmiotem posiadającym takie zezwolenie.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4 niniejszego paragrafu, wszelki gruz oraz inne odpady powstałe w trakcie robót są własnością WYKONAWCY i powinny być niezwłocznie na jego koszt usuwane z terenu ZAMAWIAJĄCEGO i zagospodarowane zgodnie z zezwoleniami na gospodarowanie odpadami.
4. WYKONAWCA zobowiązany jest do magazynowania złomu metalicznego i niemetalicznego oraz niektórych rodzajów odpadów, o których mowa w §4 ust. 2 pkt 22) OW, powstałych w czasie wykonywania PRZEDMIOTU UMOWY w miejscu wskazanym przez przedstawiciela ZAMAWIAJĄCEGO. Stanowią one własność ZAMAWIAJĄCEGO.
5. WYKONAWCA zobowiązany jest do postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym obowiązującymi przepisami ustawy o odpadach.
6. WYKONAWCA zobowiązany jest do selektywnego czasowego magazynowania odpadów w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

7. WYKONAWCA zobowiązany jest do zapewnienia na swój koszt szczelnych pojemników odpowiednich do rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów, z pokrywą zapobiegającą zanieczyszczeniu wód opadowych.
8. WYKONAWCA zobowiązany jest do prowadzenia ewidencji wytwarzanych odpadów i posiadania stosownych umów z podmiotami posiadającymi zezwolenia na gospodarowanie odpadami.
9. WYKONAWCA zobowiązany jest do udzielania na każde wezwanie ZAMAWIAJĄCEGO informacji na temat realizacji powyższych postanowień.

§ 9 WYNAGRODZENIE

1. Za wykonanie PRZEDMIOTU UMOWY, WYKONAWCY przysługuje wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości wskazanej w UMOWIE. Wynagrodzenie to jest wynagrodzeniem netto, do którego zostanie doliczony podatek VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.
2. Wynagrodzenie ryczałtowe, o którym mowa w ust 1, jest całkowite i ostateczne, obejmuje wszelkie należności WYKONAWCY związane z realizacją PRZEDMIOTU UMOWY, w tym wszelkie nakłady niezbędne do zrealizowania całości prac i robót, także tych, których nie wskazano bezpośrednio w UMOWIE, a które są konieczne do prawidłowego wykonania PRZEDMIOTU UMOWY.
3. WYKONAWCA oświadcza, że będąc profesjonalistą jest świadomy, że chociażby w czasie zawarcia UMOWY nie można było przewidzieć rozmiaru lub kosztów prac, bądź WYKONAWCA błędnie ocenił ich rozmiar, bądź koszty prac uległyby zmianie, WYKONAWCA nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia, tym samym wyłączone jest roszczenie WYKONAWCY oparte o art. 632 § 2 Kodeksu cywilnego. WYKONAWCA oświadcza, że nie będzie żądał podwyższenia wynagrodzenia ryczałtowego, w szczególności w związku ze wzrostem cen materiałów budowlanych, cen usług budowlanych, cen energii, paliw, stali, zwiększeniem obciążeń publicznoprawnych lub różnic kursowych walut.
4. Wszelkie ewentualne zastrzeżenia WYKONAWCY, co do przekazanej przez ZAMAWIAJĄCEGO dokumentacji projektowej i/lub co do placu budowy oraz dokumentacji dostępnych urządzeń zgłoszone po terminie zawarcia UMOWY nie mogą stanowić podstawy do żądania przez WYKONAWCĘ podwyższenia wynagrodzenia ustalonego w UMOWIE.
5. W przypadku niezrealizowania całości prac objętych PRZEDMIOTEM UMOWY, wynagrodzenie ryczałtowe wskazane w UMOWIE ulegnie obniżeniu odpowiednio do wykonanego zakresu prac, co nie wyklucza prawa ZAMAWIAJĄCEGO do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych i kar umownych zastrzeżonych w UMOWIE lub odstąpienia od UMOWY w całości.
6. Ponadto, w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, WYKONAWCA w szczególności:
  - 1) ponosi koszty przeprowadzenia wszystkich prób, badań, sprawdzeń, przeglądów, pomiarów i odbiorów niezbędnych do przekazania do użytkowania PRZEDMIOTU UMOWY;
  - 2) ponosi koszty ustanowienia zabezpieczeń przewidzianych w UMOWIE, w tym dokonywanych w nich zmian;
  - 3) przenosi na ZAMAWIAJĄCEGO, autorskie prawa majątkowe na zasadach określonych w § 23 OW.

§ 10 WARUNKI FAKTUROWANIA I PŁATNOŚCI

1. Fakturowanie wynagrodzenia na rzecz WYKONAWCY następować będzie po wykonaniu i pozytywnym odbiorze każdego etapu prac, potwierdzonego protokołem odbioru zgodnie z Harmonogramem określonym UMOWĄ.

2. Płatność wynagrodzenia za wykonany zakres prac następować będzie na podstawie prawidłowo wystawionych faktur, spełniających wymagania wskazane w ust. 4, 5 i 6 niniejszego paragrafu. Termin zapłaty wynagrodzenia wynosi 60 dni liczonych od dnia dostarczenia ZAMAWIAJĄCEMU prawidłowej faktury.
3. W przypadku ustalenia w UMOWIE wypłaty zaliczki, jej zapłata uzależniona jest od dostarczenia przez WYKONAWCĘ Bankowej Gwarancji Zwrotu Zaliczki, zgodnie z postanowieniami §21 OW.
4. Podstawą do wystawienia przez WYKONAWCĘ faktur będzie protokół odbioru, wystawiony zgodnie z § 15 OW każdorazowo po zakończeniu poszczególnych etapów realizacji PRZEDMIOTU UMOWY i podpisany przez upoważnionych przedstawicieli STRON. Ostateczne rozliczenie PRZEDMIOTU UMOWY dokonane zostanie na podstawie Protokołu ODBIORU KOŃCOWEGO i wystawionej na jego podstawie faktury końcowej.
5. Prawidłowo wystawiona przez WYKONAWCĘ faktura, oprócz wymogów ustawowych, powinna zawierać także:
  - 1) nr projektu;
  - 1) nr UMOWY lub zamówienia;
  - 2) nazwę projektu ZAMAWIAJĄCEGO, w ramach którego realizowana jest UMOWA;
  - 3) informację o zawartym w UMOWIE zakazie dokonywania cesji wierzytelności bez pisemnej zgody ZAMAWIAJĄCEGO.
6. Do każdej faktury WYKONAWCA zobowiązany jest dołączyć:
  - 1) podpisany przez STRONY protokół odbioru, a w przypadku faktury końcowej Protokół ODBIORU KOŃCOWEGO;
  - 1) w przypadku, gdy przy wykonywaniu robót budowlanych nie korzystał z pracy PODWYKONAWCÓW, pisemne oświadczenie w tym zakresie;
  - 2) w przypadku, gdy przy wykonywaniu robót budowlanych korzystał z pracy PODWYKONAWCÓW, oświadczenia, wystawione z datą protokołu będącego podstawą wystawienia faktury i podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania każdego z PODWYKONAWCÓW potwierdzające, iż WYKONAWCA uregulował wszelkie zobowiązania na rzecz PODWYKONAWCÓW przysługujące im na podstawie umowy zawartej między WYKONAWCĄ i PODWYKONAWCĄ za okres do upływu terminu płatności faktury WYKONAWCY;
  - 3) kopie faktur wystawionych przez PODWYKONAWCÓW.
7. W przypadku dostarczenia ZAMAWIAJĄCEMU faktury niespełniającej wymogów wskazanych w ust. 4, 5 i 6 niniejszego paragrafu, ZAMAWIAJĄCEMU przysługuje prawo wstrzymania jej płatności. Termin zapłaty należności wynikającej z tak dostarczonej przez WYKONAWCĘ faktury będzie liczony od daty otrzymania przez ZAMAWIAJĄCEGO faktury wystawionej zgodnie z powyższymi wymogami. Zatrzymane płatności będą nieoprocentowane i przez czas ich zatrzymania nie będą płatnościami wymagalnymi, a WYKONAWCA do czasu upływu terminu zatrzymania płatności zrzeka się ich dochodzenia, traktując je, jako płatności nienależne.
8. Należne płatności dokonywane będą w formie przelewów bankowych na rachunek WYKONAWCY wskazany na fakturze i w terminie określonym w UMOWIE, liczonym od daty otrzymania przez ZAMAWIAJĄCEGO faktury spełniającej wymogi wskazane w niniejszym paragrafie.
9. Za datę zapłaty faktury przyjmuje się dzień obciążenia przez bank rachunku bankowego ZAMAWIAJĄCEGO.
10. Poza przypadkami wskazanymi w niniejszym paragrafie, płatności mogą zostać wstrzymane w przypadku wystąpienia okoliczności wskazanych w §5, §11 ust.4, §15 ust.8 i §21 ust.5 i 6 OW.

§ 11 UBEZPIECZENIE

1. WYKONAWCA jest zobowiązany posiadać i utrzymywać przez cały okres realizacji UMOWY ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej deliktowej i kontraktowej (OC) za szkody wyrządzone osobom trzecim i kontrahentowi (w tym ZAMAWIAJĄCEMU) w związku z realizacją UMOWY, w tym wykonywaniem prac projektowych lub wykonywaniem robót budowlanych i montażowych, z sumą ubezpieczenia nie niższą niż kwota określona w UMOWIE, w zaakceptowanym przez ZAMAWIAJĄCEGO towarzystwie ubezpieczeniowym.
2. Zakres ubezpieczenia WYKONAWCY oraz wysokość sumy ubezpieczenia w polisie OC uzgodniony został z ZAMAWIAJĄCYM przed podpisaniem UMOWY. Wymogi dotyczące ubezpieczenia OC WYKONAWCY określone są w załączniku do UMOWY.
3. WYKONAWCA zobowiązany jest ponadto posiadać i utrzymywać przez cały okres realizacji UMOWY ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) dla pracowników, którego potwierdzenie w postaci polisy lub jej uwierzytelnionego odpisu zobowiązany jest przedstawić ZAMAWIAJĄCEMU przed rozpoczęciem robót.
4. Niedostarczenie ZAMAWIAJĄCEMU uwierzytelnionego odpisu polisy ubezpieczeniowej, aktualnej na kolejne okresy, w terminie siedmiu (7) dni przed końcem ważności polisy, której odpis stanowi załącznik do UMOWY, uprawnia ZAMAWIAJĄCEGO do ciągnięcia z GWARANCJI DOBREGO WYKONANIA UMOWY lub żądania od WYKONAWCY wpłaty kaucji zabezpieczającej w wysokości 10% wynagrodzenia netto wskazanego w UMOWIE, na okres odpowiadający okresowi wymaganego ubezpieczenia. Wpłata kaucji o której mowa w zdaniu poprzednim może nastąpić w drodze potrącenia przez ZAMAWIAJĄCEGO kwoty równej 10% wynagrodzenia netto wskazanego w UMOWIE z najwcześniej wymagalnego wynagrodzenia należnego WYKONAWCY za wykonane prace. Kaucja będzie nieoprocentowana i przez cały okres, na który zostanie wniesiona zgodnie z niniejszym postanowieniem, nie będzie płatnością wymagalną, a WYKONAWCA do czasu upływu terminu na jaki została wniesiona, zrzeka się jej dochodzenia, traktując ją, jako płatność nienależną.
5. Przekazanie ZAMAWIAJĄCEMU dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 3 niniejszego paragrafu, warunkuje przekazanie placu budowy WYKONAWCY. Niedotrzymanie terminu wykonania PRZEDMIOTU UMOWY w związku z późniejszym przekazaniem placu budowy na podstawie niniejszego postanowienia, stanowić będzie opóźnienie z winy WYKONAWCY, uzasadniające naliczenie kar umownych zgodnie z §17 ust. 1 pkt 2) OW.
6. Cesja praw z umowy ubezpieczenia wymaga uprzedniej pisemnej zgody ZAMAWIAJĄCEGO.

§ 12 PROJEKTOWANIE

1. Jeśli w zakres PRZEDMIOTU UMOWY wchodzi także sporządzenie dokumentacji projektowej, WYKONAWCA sporządzi i dostarczy ZAMAWIAJĄCEMU, za pośrednictwem osób, o których mowa w § 26, kompletny PROJEKT w języku polskim w formie papierowej i elektronicznej za potwierdzeniem odbioru. Na PROJEKT składać się będą opracowania określone w załączniku do UMOWY.
2. Własność wszelkiej dokumentacji składającej się na PROJEKT, dostarczonej ZAMAWIAJĄCEMU przez WYKONAWCĘ przechodzi na ZAMAWIAJĄCEGO w dniu jej przekazania.
3. WYKONAWCA sporządzi PROJEKT:
  - 1) zgodnie z UMOWĄ;
  - 2) w formie elektronicznej w wersji edytowalnej (np. DWG, edytowalnej w programie AUTOCAD, Word i Excel) i w ilości egzemplarzy papierowych wskazanych w zakresie rzeczowym stanowiącym załącznik do UMOWY;

- 3) zapewniając taki dobór konstrukcji, urządzeń, wyposażenia, materiałów, oprogramowania i technologii realizacji, aby były one sprawdzone w doświadczeniu praktycznym oraz w drodze odpowiednich badań lub obliczeń oraz poprzez przyjęcie wystarczających współczynników bezpieczeństwa, aby uniknąć skutków sumowania różnych niekorzystnych zjawisk występujących w eksploatacji tego typu obiektów;
  - 4) zapewniając, o ile jest to możliwe, unifikację urządzeń, wyposażenia i materiałów;
  - 5) zapewniając jednorodność terminologii, opisów tekstowych oraz przejrzystość dokumentacji;
  - 6) zapewniając, że zaproponowane rozwiązania spełniają wymagania, zasady i normy Najlepszych Dostępnych Technik (BAT) określone w dokumentach referencyjnych BREF dla LCP;
  - 7) zaopatrując projekty architektoniczno-budowlane i wykonawcze w wykaz opracowań oraz pisemne oświadczenie o kompletności wykonanych projektów i ich zgodności z założeniami objętymi UMOWĄ, obowiązującymi normami, przepisami prawa, zasadami wiedzy technicznej oraz, że są wydawane w stanie kompletnym ze względu na cel, jakiemu mają służyć.
4. Jeżeli taki zakres został określony w PRZEDMIOCIE UMOWY, WYKONAWCA przygotowuje dokumentację wymaganą dla uzyskania decyzji administracyjnych, certyfikacji i odbiorów niezbędnych dla realizacji inwestycji.
  5. Jeżeli taki zakres został określony w PRZEDMIOCIE UMOWY, WYKONAWCA, na własny koszt oraz w imieniu i na rzecz ZAMAWIAJĄCEGO, dokona wszelkich niezbędnych zgłoszeń oraz uzyska wszelkie niezbędne ostateczne decyzje administracyjne wymagane dla realizacji inwestycji, włącznie z pozwoleniem na użytkowanie, z wyłączeniem jedynie tych, które zostały wskazane w UMOWIE i których uzyskanie leży po stronie ZAMAWIAJĄCEGO, a także będzie reprezentował ZAMAWIAJĄCEGO w postępowaniach administracyjnych związanych z dokonaniem takich zgłoszeń i uzyskaniem takich decyzji, pokrywając wszystkie koszty z nich wynikające lub których poniesienie niezbędne jest do ich uzyskania.
  6. WYKONAWCA zobowiązuje się przedstawić ZAMAWIAJĄCEMU, bez uprzedniej prośby ZAMAWIAJĄCEGO, wykonane kolejne etapy PROJEKTU do opiniowania i zgłaszania uwag.
  7. ZAMAWIAJĄCY ma prawo do opiniowania i zgłaszania uwag do PROJEKTU na każdym jego etapie, a WYKONAWCA nie odmówi uwzględnienia stanowiska ZAMAWIAJĄCEGO bez uzasadnionej przyczyny. W przypadku, gdy WYKONAWCA uzna, że uwzględnienie uwag ZAMAWIAJĄCEGO nie jest możliwe, uzasadni pisemnie swoje stanowisko w terminie czternastu (14) dni od dnia otrzymania uwag od ZAMAWIAJĄCEGO, chyba że STRONY zgodnie ustalą inny termin.
  8. Niezależnie od zgłaszanych przez ZAMAWIAJĄCEGO uwag i opinii całkowita odpowiedzialność za wykonanie PROJEKTU ciąży wyłącznie na WYKONAWCY. Odpowiedzialność WYKONAWCY za PROJEKT, przewidziana w niniejszym ustępie, jest wyłączona w zakresie rozwiązań przyjętych na żądanie ZAMAWIAJĄCEGO i przez niego narzuconych po zawarciu UMOWY pomimo zastrzeżeń WYKONAWCY, o których ZAMAWIAJĄCY został pisemnie poinformowany.
  9. ZAMAWIAJĄCY ma prawo do odrzucenia PROJEKTU, jeżeli jest on niekompletny lub niezgodny z UMOWĄ.
  10. WYKONAWCA skoryguje ewentualne błędy projektowe i wykona niezbędne prace naprawcze bez dodatkowego wynagrodzenia.
  11. WYKONAWCA ponosi odpowiedzialność za wady PROJEKTU, jak również za wyniki z tego powodu opóźnienia w uzyskaniu stosownych opinii, zatwierdzeń i pozwoleń.
  12. WYKONAWCA, jako projektant będzie pełnił ciągły nadzór nad wykonaniem PRZEDMIOTU UMOWY. Przedmiotem nadzoru będzie w szczególności:

- 1) nadzór autorski w rozumieniu ustawy Prawo budowlane;
  - 2) nadzór fabryczny nad produkcją i odbiorami urządzeń i wyposażenia objętych PRZEDMIOTEM UMOWY, a wytwarzanych na potrzeby realizacji UMOWY w zakresie właściwym dla zapewnienia, że zatwierdzone do produkcji lub realizacji projekty zostały wiernie i bez odchyłeń dotrzymane;
  - 3) udzielanie wyjaśnień niezbędnych dla należytej realizacji UMOWY, udział w rozwiązywaniu problemów w trakcie realizacji UMOWY;
  - 4) w razie potrzeby dokonywanie niezbędnych zmian PROJEKTU. Zmiany PROJEKTU mogą być wprowadzane jedynie za uprzednią pisemną zgodą ZAMAWIAJĄCEGO oraz w zgodzie z przepisami ustawy Prawo budowlane;
  - 5) udział w odbiorze PRZEDMIOTU UMOWY.
13. WYKONAWCA będzie pełnić wielobranżowy nadzór autorski zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa budowlanego, do czasu wydania ostatecznej i prawomocnej w rozumieniu ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub zawiadomienia o zakończeniu budowy, jeśli ZAMAWIAJĄCY podejmie taką decyzję.

§ 13 PRACE DODATKOWE, ZAMIENNE LUB ZANIECHANE

1. W żadnym wypadku nie będą uznane za prace dodatkowe objęte dodatkowym wynagrodzeniem WYKONAWCY, prace niezbędne do prawidłowego wykonywania całego PRZEDMIOTU UMOWY, których konieczność wykonania okaże się w trakcie realizacji UMOWY, a które WYKONAWCA mógł i powinien był przewidzieć w trakcie ustalania zakresu rzeczowego UMOWY.
2. WYKONAWCA zobowiązuje się wykonać nowy, dodatkowy zakres prac uzgodnionych przez upoważnionych przedstawicieli STRON, których potrzebę wykonania zgłosi ZAMAWIAJĄCY lub których potrzeba wykonania wynika w trakcie realizacji UMOWY. Realizacja jakichkolwiek prac dodatkowych wymaga uprzedniego aneksu do UMOWY wraz z uzgodnieniem wynagrodzenia, w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Prace dodatkowe, których potwierdzona pisemnie przez ZAMAWIAJĄCEGO konieczność wystąpiła w toku realizacji PRZEDMIOTU UMOWY i co do których podpisany został stosowny aneks do UMOWY, WYKONAWCA zobowiązany jest wykonać przy zachowaniu zasad i standardów określonych dla pozostałych robót opisanych w UMOWIE. Rozliczenie robót dodatkowych nastąpi fakturą na podstawie kosztorysu w oparciu o poniższe zasady:
  - 1) przy sporządzaniu kosztorysu do WYKONAWCY należy:
    - a) obliczenie rzeczywiście wykonanych ilości robót na podstawie obmiaru;
    - b) wyliczenie wartości wykonanych robót w oparciu o obliczone ilości robót przy zastosowaniu podstaw rzeczowych i cenowych ustalonych poniżej.
  - 2) podstawą sporządzenia kosztorysu będą „Polskie standardy kosztorysowania robót budowlanych”;
  - 3) podstawą kalkulacji dla kosztorysu będą:
    - a) Katalogi Nakładów Rzeczowych, Kosztorysowe Normy Nakładów Rzeczowych;
    - b) średnie „Składniki cenotwórcze” dla województwa gdzie realizowane są prace budowlane, tj. kosztorysowe stawki robocizny i wskaźniki narzutów wg Serwisu informacji cenowych budownictwa wydawnictwa Orgbud Serwis Sp. z o.o. w Poznaniu, Biuletyn Cenowy Budownictwa, przy czym data zakończenia prac dodatkowych określa odpowiedni „kwartał” wydania Biuletynu, mającego zastosowanie do kalkulacji;
    - c) średnie ceny materiałów i pracy sprzętu wg „Informacyjnego zestawu cen czynników

produkcji budowlanych” wydawnictwa Orgbud Serwis Sp. z o.o., przy czym data zakończenia prac dodatkowych określa odpowiedni „kwartał” wydania wskazanej publikacji, mającej zastosowanie do kalkulacji.

4. WYKONAWCA wystawi fakturę za prace dodatkowe po ich odbiorze, potwierdzonym podpisaniem protokołu odbioru przez ZAMAWIAJĄCEGO, chyba że STRONY inaczej postanowią w aneksie do UMOWY, o którym mowa w §13 ust. 2 OW.
5. W uzasadnionych przypadkach ZAMAWIAJĄCY może wyłączyć określone roboty z zakresu PRZEDMIOTU UMOWY. W takim przypadku wynagrodzenie ryczałtowe WYKONAWCY ulegnie obniżeniu o wartość robót wyłączonych z zakresu UMOWY. Wartość robót będzie obliczona na podstawie oferty WYKONAWCY na podstawie której zostały wycenione prace, a w przypadku braku możliwości takiego wyliczenia, na podstawie kalkulacji wykonanej według zasad określonych w §13 ust. 3 OW.

§ 14 DOSTAWY

1. W ramach PRZEDMIOTU UMOWY WYKONAWCA dostarczy ZAMAWIAJĄCEMU wszystkie urządzenia, wyposażenie i materiały niezbędne do wykonania PRZEDMIOTU UMOWY zgodnie z jego wymaganiami i terminami. Nawet w przypadku nie wyspecyfikowania w UMOWIE jakiegoś elementu, koniecznego dla właściwego wykonania i funkcjonowania PRZEDMIOTU UMOWY oraz zapewniającego funkcjonalność rozwiązań, włączając w to łatwość eksploatacji, naprawy i remontów, będzie on dostarczony w ramach wynagrodzenia ustalonego w UMOWIE i w takim czasie, aby nie opóźniało to terminów realizacji UMOWY.
2. Wszystkie dostarczane w ramach UMOWY urządzenia, wyposażenie i materiały będą nowe, wysokiej jakości, wyprodukowane w oparciu o najnowsze i stosowane już w praktyce technologie, dopuszczone do stosowania w budownictwie w Polsce, spełniające wymagania Dozoru Technicznego, posiadające oznaczenie CE, kompatybilne względem siebie oraz instalacji i urządzeń istniejących i podlegających powiązaniu oraz spełniające wszystkie wymagania określone w UMOWIE. Jednocześnie wszystkie dostarczane nowe urządzenia, wyposażenie i materiały muszą być wyprodukowane nie wcześniej niż 6 miesięcy przed datą wbudowania.
3. Razem z urządzeniami i wyposażeniem, WYKONAWCA dostarczy dokumentację techniczno-ruchową tych urządzeń i wyposażenia, sporządzoną w języku polskim, w wersji papierowej oraz elektronicznej, łącznie z kartą gwarancyjną, atestami, próbami szczelności etc., w zakresie niezbędnym do realizacji UMOWY oraz prawidłowej eksploatacji, naprawy i remontów przez ZAMAWIAJĄCEGO lub podmioty trzecie przez niego zatrudnione.
4. Jeśli wynika to z zakresu rzeczowego PRZEDMIOTU UMOWY, w ramach wynagrodzenia ustalonego w UMOWIE WYKONAWCA dostarczy części zamienne i szybkozużywające się oraz materiały eksploatacyjne w zakresie określonym w załączniku do UMOWY określającym jej zakres rzeczowy.
5. Własność wszystkich dostarczonych w ramach UMOWY urządzeń, wyposażenia i materiałów przechodzi na ZAMAWIAJĄCEGO w dniu ich dostarczenia na plac budowy i dostarczenia faktury obejmującej wynagrodzenie za etap, który uwzględnia dostarczenie danych urządzeń, wyposażenia i materiałów. Ze względu na charakter wykonywanych prac ZAMAWIAJĄCY powierzy WYKONAWCY odebrane urządzenia, wyposażenie i materiały w celu umożliwienia WYKONAWCY prawidłowego wykonania UMOWY. Ryzyko utraty lub uszkodzenia powierzonych urządzeń, wyposażenia i materiałów ponosi WYKONAWCA aż do dnia podpisania Protokołu ODBIORU KOŃCOWEGO.

§ 15 ODBIORY

1. Jeżeli w zakres PRZEDMIOTU UMOWY wchodzi uruchomienie instalacji i urządzeń technologicznych wykonanych lub zamontowanych w ramach PRZEDMIOTU UMOWY, uruchomienie nastąpi w kolejnych etapach sprecyzowanych w załączniku do UMOWY, przy zachowaniu poniższych zasad:
  - 1) WYKONAWCA zgłosi wniosek o przystąpienie do ROZRUCHU, do którego może przystąpić po uprzedniej pisemnej zgodzie ZAMAWIAJĄCEGO. Pozytywne przeprowadzenie ROZRUCHU zostanie potwierdzone przez obie STRONY stosownym protokołem ROZRUCHU, jeśli nie zostaną stwierdzone wady istotne. Jeśli podczas przeprowadzonego ROZRUCHU stwierdzone zostaną wady istotne, ZAMAWIAJĄCY wyznaczy WYKONAWCY termin do ich usunięcia oraz powtórnego przeprowadzenia ROZRUCHU, przy czym możliwy jest tylko jeden powtórny ROZRUCH, chyba że ZAMAWIAJĄCY wyrazi pisemnie zgodę na kolejne próby przeprowadzenia ROZRUCHU. Jeśli podczas ostatniego powtórnego ROZRUCHU zostaną stwierdzone wady istotne ZAMAWIAJĄCY uprawniony będzie do odstąpienia od UMOWY na podstawie §19 ust. 1 pkt 1) OW;
  - 2) WYKONAWCA zgłosi wniosek o przystąpienie do RUCHU REGULACYJNEGO, do którego może przystąpić po uprzedniej pisemnej zgodzie ZAMAWIAJĄCEGO. Pozytywne przeprowadzenie RUCHU REGULACYJNEGO zostanie potwierdzone przez obie STRONY stosownym protokołem RUCHU REGULACYJNEGO, jeśli nie zostaną stwierdzone wady istotne. Jeśli podczas przeprowadzonego RUCHU REGULACYJNEGO stwierdzone zostaną wady istotne, ZAMAWIAJĄCY wyznaczy WYKONAWCY termin do ich usunięcia oraz powtórnego przeprowadzenia RUCHU REGULACYJNEGO, przy czym możliwy jest tylko jeden powtórny RUCH REGULACYJNY, chyba że ZAMAWIAJĄCY wyrazi pisemnie zgodę na kolejne próby przeprowadzenia RUCHU REGULACYJNEGO. Jeśli podczas ostatniego powtórnego RUCHU REGULACYJNEGO zostaną stwierdzone wady istotne ZAMAWIAJĄCY uprawniony będzie do odstąpienia od UMOWY na podstawie §19 ust. 1 pkt 1) OW;
  - 3) WYKONAWCA zgłosi wniosek o przystąpienie do RUCH PRÓBNEGO, do którego może przystąpić po uprzedniej pisemnej zgodzie ZAMAWIAJĄCEGO. Pozytywne przeprowadzenie RUCHU PRÓBNEGO zostanie potwierdzone przez obie STRONY stosownym protokołem RUCHU PRÓBNEGO, jeśli nie zostaną stwierdzone wady istotne. Jeśli podczas przeprowadzonego RUCHU PRÓBNEGO stwierdzone zostaną wady istotne, ZAMAWIAJĄCY wyznaczy WYKONAWCY termin do ich usunięcia oraz powtórnego przeprowadzenia RUCHU PRÓBNEGO, przy czym możliwy jest tylko jeden powtórny RUCH PRÓBNY, chyba że ZAMAWIAJĄCY wyrazi pisemnie zgodę na kolejne próby przeprowadzenia RUCHU PRÓBNEGO. Jeśli podczas powtórnego RUCHU PRÓBNEGO zostaną stwierdzone wady istotne ZAMAWIAJĄCY uprawniony będzie do odstąpienia od UMOWY na podstawie §19 ust. 1 pkt 1) OW;
  - 4) Pominięcie ROZRUCHU, RUCHU REGULACYJNEGO lub RUCHU PRÓBNEGO może nastąpić wyłącznie za uprzednią pisemną zgodą ZAMAWIAJĄCEGO;
  - 5) Podczas ROZRUCHU, RUCHU REGULACYJNEGO lub RUCHU PRÓBNEGO ZAMAWIAJĄCY zapewni stabilne i niezakłócone funkcjonowanie instalacji i urządzeń pomocniczych;
  - 6) Podstawą podpisania Protokołu ODBIORU KOŃCOWEGO jest pozytywny wynik RUCHU PRÓBNEGO zgodnie z wymaganiami zawartymi w UMOWIE.
2. W trakcie realizacji PRZEDMIOTU UMOWY, WYKONAWCA będzie zgłaszał gotowość do ODBIORÓW CZĘŚCIOWYCH, a po wykonaniu całego PRZEDMIOTU UMOWY zgłosi gotowość

- do ODBIORU KOŃCOWEGO. ZAMAWIAJĄCY będzie dokonywał odbiorów po otrzymaniu zgłoszenia od WYKONAWCY.
3. ODBIORY CZĘŚCIOWE dokonywane będą na zakończenie każdego etapu określonego w Harmonogramie załączonym do UMOWY. ZAMAWIAJĄCY nie jest zobowiązany do dokonania poszczególnych ODBIORÓW CZĘŚCIOWYCH przed terminami wskazanymi w UMOWIE.
  4. Przedmiotem ODBIORU KOŃCOWEGO są wszystkie prace wykonane należycie w ramach PRZEDMIOTU UMOWY. ZAMAWIAJĄCY nie jest zobowiązany do przystąpienia do ODBIORU KOŃCOWEGO przed terminem wskazanym w UMOWIE.
  5. Poprzez „wady istotne” rozumie się w szczególności wady, spełniające jedną lub więcej z następujących przesłanek:
    - 1) wady nieusuwalne lub uniemożliwiające lub znacznie utrudniające korzystanie z PRZEDMIOTU UMOWY;
    - 2) wady nieusuwalne, przez które PRZEDMIOT UMOWY w sposób zasadniczy odbiega od zakładanych cech funkcjonalnych lub estetycznych;
    - 3) wady, których usuwanie spowoduje poniesienie kosztów o wartości przewyższającej łącznie 10% wartości wynagrodzenia netto określonego w UMOWIE.
  6. Poprzez „wady nieistotne” rozumie się wady nieuniemożliwiające normalnego i zgodnego z przeznaczeniem korzystania z PRZEDMIOTU UMOWY i które można usunąć bez zakłócania korzystania z PRZEDMIOTU UMOWY.
  7. STRONY postanawiają, iż dokonane odbiory w myśl zasad określonych w niniejszym paragrafie nie zwalniają WYKONAWCY od odpowiedzialności za wady ujawnione po dokonaniu tych odbiorów.
  8. ZAMAWIAJĄCY może dokonać ODBIORU KOŃCOWEGO PRZEDMIOTU UMOWY z wadami nieistotnymi, które zostaną opisane w protokole odbioru wraz ze wskazaniem terminu wyznaczonego przez ZAMAWIAJĄCEGO do ich usunięcia przez WYKONAWCĘ lub ze wskazaniem wartości obniżonego wynagrodzenia z tego tytułu, odpowiadającej obniżeniu wartości prac wykonanych z powodu wystąpienia wad. Do czasu podpisania dodatkowego protokołu, potwierdzającego usunięcie wad, ZAMAWIAJĄCY ma prawo wstrzymać wypłatę części wynagrodzenia WYKONAWCY, proporcjonalną do udziału niewykonanych lub nienależycie wykonanych prac w całkowitej wartości wynagrodzenia WYKONAWCY. Zatrzymane płatności będą nieoprocentowane i przez czas ich zatrzymania nie będą płatnościami wymagalnymi, a WYKONAWCA do czasu upływu terminu zatrzymania płatności zrzeka się ich dochodzenia, traktując je, jako płatności nienależne.
  9. Podpisanie przez ZAMAWIAJĄCEGO Protokołu ODBIORU CZĘŚCIOWEGO nie będzie stanowić potwierdzenia przez ZAMAWIAJĄCEGO należytego wykonania UMOWY ani nie zwalnia WYKONAWCY z jego zobowiązań oraz odpowiedzialności. Protokół ODBIORU KOŃCOWEGO będzie stanowił podstawę do rozliczenia wykonania UMOWY.

§ 16 GWARANCJA

1. WYKONAWCA, niezależnie od uprawnień ZAMAWIAJĄCEGO wynikających z rękojmi za wady, udziela ZAMAWIAJĄCEMU gwarancji jakości na wykonany PRZEDMIOT UMOWY, w tym na zastosowane materiały, urządzenia i wyposażenie, na PODSTAWOWY OKRES GWARANCJI oraz WYDŁUŻONY OKRES GWARANCJI liczony od daty ODBIORU KOŃCOWEGO.
2. PODSTAWOWY OKRES GWARANCJI jest określony w UMOWIE.
3. WYDŁUŻONY OKRES GWARANCJI wynosi 60 miesięcy od daty ODBIORU KOŃCOWEGO.

4. Niezależnie od gwarancji jakości, WYKONAWCA zobowiązany jest również dokonać warunkowej cesji na rzecz ZAMAWIAJĄCEGO uprawnień wynikających z gwarancji i rękojmi dostarczonych materiałów lub urządzeń, udzielonej przez ich producentów.
5. W przypadku ujawnienia się wad w wykonanym PRZEDMIOCIE UMOWY w okresie gwarancyjnym, WYKONAWCA zobowiązany jest do ich usunięcia na swój koszt w terminie wyznaczonym przez ZAMAWIAJĄCEGO.
6. Z zastrzeżeniem ust. 7 niniejszego paragrafu, okres gwarancyjny wydłuża się o czas wykonania napraw gwarancyjnych PRZEDMIOTU UMOWY.
7. W przypadku wykonania przez WYKONAWCĘ w ramach gwarancji napraw lub wymiany wadliwych urządzeń, części lub materiałów, termin gwarancji biegnie na nowo od dnia, w którym ZAMAWIAJĄCY dokonał odbioru bez zastrzeżeń prac obejmujących istotne naprawy lub wymianę wadliwych urządzeń, części lub materiałów.
8. Gwarancja nie obejmuje uszkodzeń wynikłych z eksploatacji PRZEDMIOTU UMOWY przez ZAMAWIAJĄCEGO niezgodnej z pisemnymi instrukcjami przekazanymi przez WYKONAWCĘ.
9. W przypadku wystąpienia wad w PRZEDMIOCIE UMOWY, ZAMAWIAJĄCY przekaże WYKONAWCY, w formie pisemnej lub za pośrednictwem poczty elektronicznej, reklamację, na którą WYKONAWCA jest zobowiązany odpowiedzieć w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania reklamacji. Brak odpowiedzi drogą telefoniczną oraz pocztą elektroniczną w umówionym terminie oznacza uwzględnienie reklamacji.
10. W przypadku bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad, ZAMAWIAJĄCY może je usunąć lub zlecić usunięcie innemu podmiotowi (bez upoważnienia sądowego) w zastępstwie i na koszt WYKONAWCY, naliczając jednocześnie kary umowne wskazane w § 17 ust. 1 pkt 3) OW.
11. Dla celów związanych z reklamacją, korespondencja pocztą elektroniczną uważana będzie przez obie STRONY za korespondencję w formie pisemnej, mającą taką samą moc dowodową.
12. W przypadku gdy dla PRZEDMIOTU UMOWY w UMOWIE wymagane jest spełnienie Gwarantowanych Parametrów Technicznych, zastosowanie mają następujące postanowienia:
  - 1) WYKONAWCA gwarantuje osiągnięcie Gwarantowanych Parametrów Technicznych z Grupy A i B określonych w załączniku do UMOWY. Weryfikacja osiągnięcia Gwarantowanych Parametrów Technicznych z Grupy A i B odbędzie się zgodnie z określoną w załączniku do UMOWY procedurą odbiorów;
  - 2) jeżeli w wyniku pomiarów uzyskane wartości nie będą odpowiadać wartościom Gwarantowanych Parametrów Technicznych z Grupy A i B, WYKONAWCA dokona na własny koszt koniecznych napraw lub modyfikacji, w czasie wyznaczonym przez ZAMAWIAJĄCEGO;
  - 3) dopuszcza się maksymalnie po dwie (2) naprawy lub modyfikacje dotyczące tego samego Gwarantowanego Parametru Technicznego w wyznaczonym przez ZAMAWIAJĄCEGO terminie, o ile Strony nie uzgodnią w danym przypadku inaczej. W przypadku dalszego nieosiągnięcia Gwarantowanych Parametrów Technicznych z Grupy A ZAMAWIAJĄCY ma prawo odstąpić od UMOWY w całości albo części, a w przypadku dalszego nieosiągnięcia Gwarantowanych Parametrów Technicznych z Grupy B ZAMAWIAJĄCY może żądać od WYKONAWCY zapłaty kar umownych określonych w UMOWIE.

§ 17 KARY UMOWNE

1. WYKONAWCA zapłaci ZAMAWIAJĄCEMU kary umowne za niewykonanie lub nienależyte wykonanie UMOWY, w poniższych przypadkach i w wysokości wskazanej poniżej:

- 1) z tytułu niewykonania UMOWY w przypadku odstąpienia od UMOWY przez ZAMAWIAJĄCEGO w całości lub części, jeśli odstąpienie nastąpiło z przyczyn leżących po stronie WYKONAWCY – karę umowną w wysokości 20 % wynagrodzenia ryczałtowego netto wskazanego w UMOWIE;
  - 2) za opóźnienie w wykonaniu PRZEDMIOTU UMOWY lub któregośkolwiek jego etapu – karę umowną w wysokości 0,2% wynagrodzenia ryczałtowego netto wskazanego w UMOWIE za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, przy czym kwota kary liczona narastająco nie może być większa niż 10% wynagrodzenia ryczałtowego netto WYKONAWCY określonego UMOWĄ;
  - 3) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie gwarancji albo rękojmi – karę umowną w wysokości 0,3% wynagrodzenia ryczałtowego brutto wskazanego w UMOWIE za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, w stosunku do wyznaczonego terminu usunięcia wad;
  - 4) za naruszenie przepisów BHP, p.poż. lub ochrony środowiska podczas realizacji robót przez WYKONAWCĘ, pracowników WYKONAWCY, jego PODWYKONAWCÓW oraz osoby świadczące na ich rzecz pracę lub usługi na podstawie innego stosunku prawnego – zgodnie z obowiązującym u ZAMAWIAJĄCEGO taryfikatorem kar za nieprzestrzeganie zasad i przepisów BHP, p.poż lub ochrony środowiska, stanowiącym załącznik do UMOWY, za każde stwierdzone naruszenie;
  - 5) z tytułu niedotrzymania Parametrów Gwarantowanych Grupy B – kary umowne w wysokości określonej w UMOWIE;
  - 6) w przypadku naruszenia zobowiązania do zachowania poufności – karę umowną w wysokości 50.000 zł za każde naruszenie;
  - 7) za powierzenie PODWYKONAWCY zakresu prac niezgodnie z postanowieniami §5 OW - karę umowną w wysokości 5% wynagrodzenia ryczałtowego netto wskazanego w UMOWIE.
2. Każda z powyżej zastrzeżonych kar umownych jest niezależna i ZAMAWIAJĄCY ma prawo dochodzić każdej z nich niezależnie od pozostałych, jak również kumulatywnie naliczać wszystkie te kary, których naliczenie uzasadnione jest wystąpieniem przewidzianych w UMOWIE przesłanek.
3. Naliczone kary umowne mogą zostać potrącone z wynagrodzenia WYKONAWCY. WYKONAWCA wyraża zgodę na potrącenie kar umownych, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu z wynagrodzenia należnego WYKONAWCY bez odrębnego oświadczenia ZAMAWIAJĄCEGO o potrąceniu.
4. ZAMAWIAJĄCY zastrzega sobie prawo do odszkodowania uzupełniającego, przenoszącego wysokość którejkolwiek z zastrzeżonych kar umownych, do wysokości poniesionej szkody.

§ 18 ODPOWIEDZIALNOŚĆ

1. WYKONAWCA odpowiedzialny jest za należyte wykonanie PRZEDMIOTU UMOWY.
2. WYKONAWCA odpowiada za szkody wynikłe wskutek naruszenia obowiązków wynikających z UMOWY, w tym za wszelkie szkody powstałe na skutek działania lub zaniechania jego pracowników, jak również innych osób (w tym PODWYKONAWCÓW), którymi posługuje się w wykonaniu UMOWY, jak za własne działania lub zaniechania.
3. W przypadku zaniechania wykonania obowiązku wynikającego z § 4 ust.2 pkt 10) OW, WYKONAWCA ponosi odpowiedzialność wobec ZAMAWIAJĄCEGO za szkody wynikłe z powyższego faktu. WYKONAWCA ponadto ponosi wszelką odpowiedzialność za wszelkie wady wykonanego PRZEDMIOTU UMOWY, które wynikły z wad dokumentacji projektowej, która była przez niego sprawdzona lub wykonana.

4. WYKONAWCA odpowiada za wszelkie szkody powstałe w związku z postojem w wykonywaniu prac przez osoby zatrudnione przez siebie lub przez PODWYKONAWCÓW lub postojem sprzętu, powstałe na skutek opóźnień lub braku pozwolenia na wykonywanie robót z przyczyn leżących po stronie WYKONAWCY, w tym z przyczyn spowodowanych względami bezpieczeństwa.
5. WYKONAWCA ponosi odpowiedzialność wobec ZAMAWIAJĄCEGO, za wszelkie szkody, w tym uszkodzenie ciała i śmierć lub uszkodzenia mienia, które wystąpią podczas wykonywania postanowień UMOWY, spowodowane przez niedbalstwo lub wykroczenia związane z wykonywaniem poleceń lub nadzorem personelu WYKONAWCY lub jego PODWYKONAWCÓW.
6. Z dniem przekazania placu budowy, na WYKONAWCĘ przechodzi odpowiedzialność za szkody wynikłe na tym terenie oraz za szkody wyrządzone podmiotom trzecim i środowisku w związku z prowadzonymi robotami budowlanymi.

§ 19 Odstąpienie od umowy

1. Niezależnie od ustawowego prawa do odstąpienia od UMOWY, ZAMAWIAJĄCY, w terminie do końca upływu OKRESU GWARANCJI wskazanego w § 16 ust. 2 OW - który to termin, w przypadku gdy wystąpią okoliczności powodujące wydłużenie terminu podpisania Protokołu ODBIORU KOŃCOWEGO, automatycznie i bez konieczności podpisywania aneksu do UMOWY ulegnie wydłużeniu, odpowiednio do zmiany terminu podpisania Protokołu ODBIORU KOŃCOWEGO - jest uprawniony do odstąpienia od UMOWY w całości albo w zakresie niewykonanej części UMOWY w przypadku:
  - 1) znaczącego uchybienia ze strony WYKONAWCY, przy czym ZAMAWIAJĄCY nie może odstąpić od UMOWY, jeśli w chwili składania tego oświadczenia przedmiotowe znaczące uchybienie przestało mieć miejsce i jego skutki zostały przez WYKONAWCĘ usunięte;
  - 2) gdy stan siły wyższej trwa nieprzerwanie dłużej niż 6 miesięcy;
  - 3) zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie UMOWY nie leży w interesie ZAMAWIAJĄCEGO, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia UMOWY. W takim przypadku ZAMAWIAJĄCY może odstąpić od UMOWY w terminie trzydziestu (30) dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach, a WYKONAWCA może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu części UMOWY wykonanej do dnia pisemnego powiadomienia WYKONAWCY o odstąpieniu od UMOWY;
  - 4) gdy został złożony wniosek restrukturyzacyjny lub podjęto uchwałę o likwidacji WYKONAWCY albo wszczęto odpowiadające powyższemu postępowanie w kraju siedziby WYKONAWCY;
  - 5) niewypłacalności WYKONAWCY w rozumieniu ustawy z dnia 28 lutego 2003r. Prawo upadłościowe (t. j. Dz. U. z 2017r. poz. 2344 z późn. zm.) lub zagrożenia niewypłacalnością w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015r. Prawo restrukturyzacyjne (t. j. Dz. U. z 2017r. poz. 1508 z późn. zm.);
  - 6) gdy łączne opóźnienie WYKONAWCY w wykonaniu PRZEDMIOTU UMOWY przekracza łącznie trzydzieści (30) dni;
  - 7) nieustanowienia przez WYKONAWCĘ zabezpieczeń określonych w OW i w UMOWIE, w szczególności niedostarczenie ZAMAWIAJĄCEMU zabezpieczeń w postaci gwarancji bankowej/ubezpieczeniowej;
  - 8) nieosiągnięcie Gwarantowanych Parametrów Technicznych z Grupy A.
2. Za znaczące uchybienie ze strony WYKONAWCY, uzasadniające odstąpienie od UMOWY na zasadach wskazanych w ust. 1 pkt 1) niniejszego paragrafu, w szczególności uważa się:
  - 1) naruszenie postanowienia UMOWY istotnego dla należytego wykonania PRZEDMIOTU UMOWY;

- 2) niewykonanie obowiązków z tytułu odpowiedzialności za wady wykonanego PRZEDMIOTU UMOWY;
  - 3) naruszenie przepisów prawa lub właściwych decyzji administracyjnych;
  - 4) powierzenie przez WYKONAWCĘ wykonania całości lub części UMOWY osobie trzeciej z naruszeniem postanowień UMOWY, w szczególności zawarcie umowy z PODWYKONAWCĄ bez uprzedniej zgody ZAMAWIAJĄCEGO;
  - 5) zawarcie przez WYKONAWCĘ z PODWYKONAWCĄ umowy podwykonawczej o treści odbiegającej od treści projektu umowy, przedstawionego zgodnie z § 5 ust.4 pkt 2) OW;
  - 6) nienależyte wykonywanie UMOWY przez WYKONAWCĘ, pomimo pisemnego wezwania przez ZAMAWIAJĄCEGO do zaprzestania naruszeń i wyznaczenia dodatkowego terminu na usunięcie ich skutków;
  - 7) wstrzymanie przez WYKONAWCĘ, bez istotnej przyczyny, realizacji UMOWY;
  - 8) uporczywe niewykonywanie lub odmawianie przez WYKONAWCĘ wykonywania swoich obowiązków wynikających z UMOWY;
  - 9) utratę przez WYKONAWCĘ zdolności do wykonywania PRZEDMIOTU UMOWY;
  - 10) nieuzasadnione opóźnienia realizacji PRZEDMIOTU UMOWY, spowodowane przez WYKONAWCĘ;
  - 11) naruszenie obowiązków wskazanych w §7 OW.
3. W przypadku odstąpienia od UMOWY w całości albo w zakresie niewykonanej części UMOWY przez ZAMAWIAJĄCEGO w związku z wystąpieniem przesłanek wskazanych w ust. 1 pkt 1), 4) – 8) niniejszego paragrafu, WYKONAWCA będzie zobowiązany do zapłacenia kary umownej z tytułu odstąpienia od UMOWY z przyczyn leżących po jego stronie, wskazaną w §17 ust. 1 pkt 1) OW.
  4. W przypadku odstąpienia od UMOWY w zakresie niewykonanej części UMOWY, WYKONAWCA uprzątnie i przekaże protokolarnie teren budowy ZAMAWIAJĄCEMU w terminie wskazanym w oświadczeniu o odstąpieniu od UMOWY.
  5. W przypadku odstąpienia od UMOWY w zakresie niewykonanej części UMOWY z przyczyn innych niż wystąpienie zdarzenia siły wyższej, ZAMAWIAJĄCY zapłaci WYKONAWCY obustronnie uzgodnioną wartość za należycie zrealizowane i odebrane do dnia odstąpienia prace, oraz za prace w toku, jeżeli są należycie wykonane.
  6. W ramach wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu, WYKONAWCA:
    - 1) dostarczy ZAMAWIAJĄCEMU wszystkie urządzenia, wyposażenie i materiały stanowiące odpowiednią część PRZEDMIOTU UMOWY, za którą WYKONAWCA otrzymuje wynagrodzenie;
    - 2) przekaże ZAMAWIAJĄCEMU PROJEKT, oprogramowanie oraz ich dokumentację w zakresie zrealizowanym na dzień odstąpienia od UMOWY;
    - 3) przeniesie na ZAMAWIAJĄCEGO wszystkie prawa własności intelektualnej objęte PRZEDMIOTEM UMOWY w zakresie zrealizowanej części UMOWY;
    - 4) na żądanie ZAMAWIAJĄCEGO przeniesie na niego prawa i zobowiązania wynikające z umów zawartych pomiędzy WYKONAWCĄ i jego PODWYKONAWCAMI w zakresie wymaganym przez ZAMAWIAJĄCEGO, pod warunkiem zgody na zmianę wierzyciela wyrażonej przez PODWYKONAWCÓW;
    - 5) z dniem odstąpienia od UMOWY udzielona zostaje ZAMAWIAJĄCEMU gwarancja na warunkach określonych w § 16 OW na zakres PRZEDMIOTU UMOWY wykonany i odebrany przez ZAMAWIAJĄCEGO.

7. W przypadku odstąpienia od UMOWY w całości albo w zakresie niewykonanej części UMOWY przez ZAMAWIAJĄCEGO z przyczyn leżących po stronie WYKONAWCY, ZAMAWIAJĄCY, bez konieczności uzyskiwania uprzedniego upoważnienia sądu, może powierzyć wykonanie lub dokończenie wykonania PRZEDMIOTU UMOWY innemu wykonawcy. Jeżeli wykonanie PRZEDMIOTU UMOWY przez innego wykonawcę spowoduje wzrost kosztów wykonania PRZEDMIOTU UMOWY, to WYKONAWCA zobowiązany będzie zwrócić ZAMAWIAJĄCEMU kwotę odpowiadającą powstałemu zwiększeniu kosztów w terminie trzydziestu (30) dni od daty otrzymania od ZAMAWIAJĄCEGO wezwania do zapłaty wraz z notą obciążeniową potwierdzającą zwiększenie kosztów. Niezależnie od powyższego, ZAMAWIAJĄCEMU przysługuje uprawnienie wskazane w art. 636 kodeksu cywilnego.
8. W przypadku odstąpienia od UMOWY w całości albo w zakresie niewykonanej części UMOWY przez którąkolwiek ze STRON z powodu zdarzenia siły wyższej trwającego dłużej niż 6 miesięcy, rozliczenie UMOWY nastąpi w oparciu o uzgodnienia STRON, dla których podstawą będzie protokół zaawansowania prac na dzień odstąpienia, zatwierdzony przez obie STRONY.
9. Uprawnienie wskazane w ust.1 niniejszego paragrafu nie zmienia prawa ZAMAWIAJĄCEGO do odstąpienia od UMOWY na zasadach wskazanych w przepisach kodeksu cywilnego.
10. W przypadku odstąpienia od UMOWY przez ZAMAWIAJĄCEGO, postanowienia § 17 i 22 OW pozostają w mocy.

§ 20 CESJA

1. Przeniesienie przez WYKONAWCĘ całości lub części jakichkolwiek praw lub obowiązków, w tym wierzytelności, wynikających z UMOWY lub udzielenie upoważnienia osobie trzeciej do dochodzenia tych roszczeń, wymaga dla swej ważności uprzedniej, wyraźnej i pisemnej zgody ZAMAWIAJĄCEGO. WYKONAWCA zamieści na każdej wystawianej fakturze informację o zakazie dokonywania cesji wierzytelności bez zgody ZAMAWIAJĄCEGO.
2. ZAMAWIAJĄCY jest uprawniony do przeniesienia swoich praw i obowiązków z tytułu UMOWY bez konieczności uzyskania zgody WYKONAWCY.

§ 21 ZABEZPIECZENIA

1. W celu zabezpieczenia właściwego wykonania PRZEDMIOTU UMOWY oraz roszczeń ZAMAWIAJĄCEGO z niej wynikających, WYKONAWCA zobowiązuje się do dostarczenia ZAMAWIAJĄCEMU:
  - 1) w ciągu czternastu (14) dni od dnia podpisania UMOWY, Bankową Gwarancję Dobrego Wykonania UMOWY, wystawioną według wzoru stanowiącego załącznik do UMOWY, zabezpieczającą należyte wykonanie UMOWY, w tym wykonanie zobowiązań z tytułu udzielonej gwarancji jakości oraz roszczenia wynikające z tytułu rękojmi lub niewykonania lub nienależytego wykonania UMOWY, w tym w szczególności kary umowne, roszczenia odszkodowawcze, roszczenia o zwrot kosztów wykonania zastępczego, oraz poniesione koszty postępowania sądowego, zabezpieczającego i egzekucyjnego, na 15% wartości wynagrodzenia ryczałtowego netto wskazanego w UMOWIE, ważną od dnia wystawienia do upływu trzydziestu (30) dni od końca okresu gwarancji wskazanego w §16 ust. 2 OW. W uzasadnionych przypadkach, za wyraźną pisemną zgodą ZAMAWIAJĄCEGO, zamiast Bankowej Gwarancji Dobrego Wykonania, WYKONAWCA zobowiązany będzie do dostarczenia, w terminie wskazanym w zdaniu poprzednim, Ubezpieczeniowej Gwarancji Dobrego Wykonania UMOWY według wzoru stanowiącego załącznik do UMOWY, z zakresem zabezpieczenia tożsamym z zakresem wyznaczonym dla Bankowej Gwarancji Dobrego Wykonania UMOWY, określonym w zdaniu poprzednim;

- 2) w przypadku i na zasadach wskazanych w §5 ust.4 pkt 6) OW Bankową Gwarancję Zwrotu Wynagrodzenia Wyłaconego PODWYKONAWCOM, wystawioną według wzoru stanowiącego załącznik do UMOWY, zabezpieczającą roszczenia ZAMAWIAJĄCEGO o zwrot wynagrodzenia wyłaconego PODWYKONAWCOM robót budowlanych i/lub montażowych na podstawie art. 647¹ kodeksu cywilnego wraz z kwotami wskazanymi §5 ust. 4 pkt 14) OW, z sumą gwarancyjną i okresem ważności zgodnie ze wskazaniem §5 ust. 4 pkt 6) OW;
  - 3) w przypadku ustalenia w UMOWIE wypłaty zaliczki lub zaliczek, Bankową Gwarancję Zwrotu Zaliczki na wartość brutto zaliczek, wystawioną według wzoru stanowiącego załącznik do UMOWY, ważną do daty ODBIORU KOŃCOWEGO. Gwarancja Zwrotu Zaliczki może być wystawiona odrębnie dla każdej z zaliczek lub łącznie dla wszystkich zaliczek określonych w UMOWIE. Dostarczenie Bankowej Gwarancji Zwrotu Zaliczki stanowi warunek wypłaty wskazanej w UMOWIE zaliczki lub zaliczek.
2. W przypadku przedłużenia terminu realizacji UMOWY, najpóźniej na czternaście (14) dni przed upływem terminu obowiązywania dotychczasowych gwarancji, WYKONAWCA jest zobowiązany, na swój koszt, do odpowiedniego do zaistniałej zmiany terminu, przedłużenia dotychczasowych gwarancji. Niedopełnienie powyższego zobowiązania uprawnia ZAMAWIAJĄCEGO do skorzystania z dotychczasowych gwarancji lub zatrzymania płatności zgodnie z ust. 5. niniejszego paragrafu.
  3. Jeżeli wynagrodzenie należne WYKONAWCY zostanie przez STRONY podwyższone, wówczas gwarancje, o których mowa w ust.1 niniejszego paragrafu, zostaną dostosowane do tych zmian i WYKONAWCA na swój koszt przedłoży ZAMAWIAJĄCEMU stosowne do dokonanych zmian wynagrodzenia dalsze gwarancje, w terminie czternastu (14) dni od daty podpisania aneksu do UMOWY. Niedopełnienie powyższego zobowiązania uprawnia ZAMAWIAJĄCEGO do skorzystania z dotychczasowego zabezpieczenia lub zatrzymania płatności zgodnie z ust.5 niniejszego paragrafu.
  4. Gwarancje, o których mowa w niniejszym paragrafie będą bezwarunkowe, nieodwołalne, płatne na pierwsze żądanie, sporządzone w języku polskim, wystawione przez zaakceptowany przez ZAMAWIAJĄCEGO polski bank lub przez ubezpieczyciela posiadającego rating długu terminowego S&P na poziomie BBB+ lub wyższym, Moody's na poziomie Baa1 lub wyższym, oraz sporządzone i interpretowane zgodnie z polskim prawem.
  5. Niedostarczenie ZAMAWIAJĄCEMU gwarancji określonych w ust. 1 pkt 1) i 2) oraz ust. 2 i 3 niniejszego paragrafu, spowoduje obowiązek wpłaty przez WYKONAWCĘ w gotówce na rachunek ZAMAWIAJĄCEGO kaucji nieoprocentowanej w wysokości odpowiadającej wartości brakującego zabezpieczenia, w ostatnim dniu terminu wyznaczonego zgodnie z niniejszymi OW dla wniesienia brakującego zabezpieczenia, przy czym zapłata tak określonej kaucji może nastąpić przez potrącenie z należnego WYKONAWCY najwcześniej wymagalnego wynagrodzenia. Kaucja zostanie wniesiona na okres do czasu otrzymania brakującej gwarancji albo do końca okresu, na jaki obowiązywałaby gwarancja w przypadku jej dostarczenia. Kaucja będzie nieoprocentowana i przez cały okres, na który zostanie wniesiona zgodnie z niniejszym postanowieniem nie będzie płatnością wymagalną, a WYKONAWCA, do czasu upływu terminu na jaki została wniesiona, zrzeka się jej dochodzenia, traktując ją, jako płatność nienależną.
  6. W uzasadnionych przypadkach i za uprzednią pisemną zgodą ZAMAWIAJĄCEGO, WYKONAWCA może w miejsce zabezpieczeń określonych w ust. 1 niniejszego paragrafu ustanowić poniżej opisane formy zabezpieczenia, przy zachowaniu tych samych okresów, zakresów zabezpieczenia i wysokości zabezpieczeń oraz odpowiedniego zastosowania postanowień zawartych w ust. 2, 3, 4 i 5 niniejszego paragrafu:
    - 1) wpłata gotówki przez WYKONAWCĘ na rachunek ZAMAWIAJĄCEGO (kaucja nieoprocentowana) w terminie wyznaczonym przez ZAMAWIAJĄCEGO, przy czym zapłata tak

określonej kaucji może nastąpić przez potrącenie z należnego WYKONAWCY najwcześniej wymagalnego wynagrodzenia;

- 2) blokada środków na rachunku WYKONAWCY;
- 3) zastąpienie, pod warunkiem spełnienia wymogów OW i UMOWY co do wartości i okresu zastępowanej gwarancji, jednej Gwarancji Dobrego Wykonania UMOWY dwoma Gwarancjami Dobrego Wykonania UMOWY przy zachowaniu zasady, że pierwsza zostanie dostarczona ZAMAWIAJĄCEMU w ciągu czternastu (14) dni od dnia podpisania UMOWY i będzie ważna do trzydziestego (30) dnia od dnia podpisania Protokołu ODBIORU KOŃCOWEGO lub do dnia dostarczenia drugiej Gwarancji Dobrego Wykonania UMOWY - w zależności, który termin wystąpi wcześniej, a druga zostanie dostarczona najpóźniej dziesięć (10) dni od daty podpisania Protokołu ODBIORU KOŃCOWEGO i będzie ważna do upływu trzydziestu (30) dni od końca okresu gwarancji wskazanego w §16 ust. 2 OW. Niedostarczenie pierwszej lub drugiej Gwarancji Dobrego Wykonania, o której mowa w zdaniu poprzednim, uprawnia ZAMAWIAJĄCEGO odpowiednio do:
  - a) skorzystania z dotychczasowego zabezpieczenia i zatrzymania uzyskanej kwoty, jako zabezpieczenia zastępczego do czasu złożenia takiego zabezpieczenia lub do czasu, do którego obowiązywałaby Gwarancja w przypadku jej dostarczenia, lub
  - b) zatrzymania płatności zgodnie z ust. 5 niniejszego paragrafu do czasu złożenia takiego zabezpieczenia lub do czasu, do którego obowiązywałaby Gwarancja w przypadku jej dostarczenia, lub
  - c) wezwania WYKONAWCY do wpłaty w wyznaczonym terminie, lecz nie później niż w terminach określonych w pkt 3) niniejszego ustępu, kaucji w wysokości równej wartości brakującego zabezpieczenia i na okres odpowiadający brakującemu zabezpieczeniu, o którym mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu, z zastrzeżeniem, że brak wpłaty kaucji uprawniać będzie ZAMAWIAJĄCEGO do potrącenia kwoty równej wartości brakującego zabezpieczenia z najwcześniej wymagalnego należnego WYKONAWCY wynagrodzenia. Kaucja będzie nieoprocentowana i przez cały okres, na który zostanie wniesiona zgodnie z niniejszym postanowieniem, nie będzie płatnością wymagalną, a WYKONAWCA, do czasu upływu tego terminu, zrzeka się jej dochodzenia, traktując ją, jako płatność nienależną.

§ 22 POUFNOŚĆ

1. „Informacje poufne”, w rozumieniu OW, oznaczają wszelkie informacje ZAMAWIAJĄCEGO o charakterze technicznym, technologicznym, organizacyjnym, udostępnione WYKONAWCY w jakiegokolwiek formie, niezależnie od tego czy zostały oznaczone jako „poufne” lub nie, w szczególności: idee, techniki, technologie, schematy, rysunki, przedmioty prawa autorskiego, modele, wynalazki, know-how, urządzenia, stosowane oprogramowanie i systemy zabezpieczeń, informacje dotyczące badań i ich wyników, doświadczeń, projektów i specyfikacji, informacje finansowe, wymagania handlowe i produkcyjne, listy kontrahentów, inwestorów i pracowników oraz ich dane kontaktowe, powiązania biznesowe i kontraktowe, prognozy biznesowe, plany marketingowe, informacje poufne osób trzecich (w dozwolonym zakresie), lub inne informacje przedstawiające wartość gospodarczą, których wykorzystanie, przekazanie lub ujawnienie osobie nieuprawnionej może naruszyć interesy ZAMAWIAJĄCEGO.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3, 4 i 6 niniejszego paragrafu, WYKONAWCA zobowiązuje się zachować w ścisłej tajemnicy otrzymane Informacje poufne oraz treść UMOWY i nie ujawniać ich osobom trzecim oraz zobowiązuje się, że nie będzie wykorzystywał Informacji poufnych do celów innych niż wykonanie UMOWY.

3. WYKONAWCA może udostępnić Informacje poufne swoim PODWYKONAWCOM jedynie w zakresie, w jakim potrzeba udostępnienia wyniku z realizacji UMOWY, pod warunkiem zobowiązania ich do zachowania poufności na zasadach odpowiadających postanowieniom OW i UMOWY.
4. WYKONAWCA może udostępnić treść zawartej UMOWY bankowi lub ubezpieczycielowi, który wystawi Gwarancję Dobrego Wykonania UMOWY zgodnie z wymogami zawartymi w § 21 OW, w zakresie niezbędnym do wystawienia takiej Gwarancji.
5. Obowiązek zachowania poufności wiąże WYKONAWCĘ bezterminowo.
6. Zobowiązania do zachowania poufności, określone w niniejszym paragrafie nie mają zastosowania do informacji:
  - 1) które są powszechnie znane lub zostały podane do publicznej wiadomości bez naruszenia obowiązku zachowania ich w poufności;
  - 2) w przypadkach, gdy ZAMAWIAJĄCY wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie;
  - 3) do informacji, co do których istnieje obowiązek ujawnienia ich organom publicznym, zgodnie powszechnie obowiązującymi przepisami prawa lub prawomocnym orzeczeniem sądu;
  - 4) które ujawniane są Zakładowi Ubezpieczeń, biurom brokerskim i podmiotom za pomocą których Zakład Ubezpieczeń wykonuje czynności ubezpieczeniowe w ramach prowadzonego postępowania.
7. Na żądanie zgłoszone przez ZAMAWIAJĄCEGO, a w przypadku odstąpienia od UMOWY niezwłocznie po otrzymaniu oświadczenia o odstąpieniu od UMOWY, WYKONAWCA zwróci ZAMAWIAJĄCEMU wszystkie dokumenty, materiały i inne nośniki informacji, zawierające Informacje poufne.
8. W przypadku ujawnienia przez WYKONAWCĘ Informacji poufnych innym podmiotom (osobom trzecimi), WYKONAWCA ponosić będzie pełną odpowiedzialność za działania i zaniechania tych podmiotów jak za własne.
9. Zgoda ZAMAWIAJĄCEGO nie jest wymagana dla ujawnienia Informacji poufnych spółkom należącym do tej samej grupy kapitałowej, co ZAMAWIAJĄCY.

§ 23 WŁASNOŚĆ INTELEKTUALNA

1. W ramach wynagrodzenia określonego w UMOWIE, WYKONAWCA przenosi na ZAMAWIAJĄCEGO majątkowe prawa autorskie do wszelkich utworów powstałych w ramach realizacji UMOWY, w szczególności PROJEKTU („Utwory”), z chwilą ich przekazania ZAMAWIAJĄCEMU.
2. Przeniesienie majątkowych praw autorskich do Utworów następuje bez ograniczenia, co do terytorium, czasu, ilości egzemplarzy, na następujących polach eksploatacji:
  - 1) utrwalanie i zwielokrotnianie Utworu dowolną techniką, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
  - 2) wprowadzanie do pamięci komputera;
  - 3) publiczne wystawianie, wyświetlanie i odtwarzanie;
  - 4) użyczenie egzemplarza lub oryginału Utworu;
  - 5) udostępnianie Utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym (w tym w Internecie);
  - 6) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono - zbycie oryginału Utworu i wprowadzenie dzieła do obrotu;

- 7) dokonywanie przedruków całości albo części Utworu, oraz udostępnienie do przeglądów, wystaw i katalogów;
- 8) wykorzystywanie Utworów na własny użytek w zakresie niezbędnym do wykonania inwestycji, na potrzeby której wykonany ma być PRZEDMIOT UMOWY, oraz eksploatacji, naprawy i remontów inwestycji lub jej części, jej przyszłej modernizacji, przebudowy lub rozbudowy, w tym udostępnianie Utworu:
  - a) innym wykonawcom, jako podstawę lub materiał wyjściowy do wykonania innych opracowań projektowych powiązanych bezpośrednio z inwestycją, dla której realizowany ma być PRZEDMIOT UMOWY;
  - b) wykonawcom biorącym udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia na realizację prac wchodzących w zakres budowy, eksploatacji, naprawy lub remontów inwestycji powiązanej z PRZEDMIOTEM UMOWY lub jej części, jej przyszłej modernizacji, przebudowy lub rozbudowy, w szczególności poprzez włączenie Utworu do technicznej dokumentacji inwestycji;
  - c) w części niezbędnej innym wykonawcom, jako podstawę dla wykonania lub nadzorowania wykonania prac;
  - d) w części niezbędnej stronom trzecim biorącym udział w procesie inwestycyjnym.
3. W przypadku, gdy PRZEDMIOT UMOWY obejmuje także dostarczenie oprogramowania, WYKONAWCA w ramach wynagrodzenia określonego w UMOWIE uzyska dla ZAMAWIAJĄCEGO i dostarczy licencje niezbędne do korzystania przez ZAMAWIAJĄCEGO z oprogramowania dostarczonego w ramach wykonania PRZEDMIOTU UMOWY. Dostarczone licencje będą zawierały co najmniej prawo ZAMAWIAJĄCEGO do bezterminowego i nieograniczonego terytorialnie używania oprogramowania przez ZAMAWIAJĄCEGO, do przeniesienia całości praw licencyjnych na następcę prawnego lub podmioty należące do GRUPY CIECH. Licencje będą niewypowiadalne i obejmować będą następujące pola eksploatacji:
  - 1) trwałego lub czasowego zwielokrotnienia programu komputerowego w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie;
  - 2) tłumaczenia, przystosowywania, zmiany układu lub jakichkolwiek innych zmian w programie komputerowym;
  - 3) rozpowszechniania, w tym użyczenia lub najmu, programu komputerowego lub jego kopii.
4. WYKONAWCA oświadcza, że wynagrodzenie przytoczone w ust.1, 2 i 3 niniejszego paragrafu wyczerpuje wszelkie roszczenia wobec ZAMAWIAJĄCEGO z tytułu realizacji obowiązków wskazanych w niniejszym paragrafie, w szczególności przeniesienia majątkowych praw autorskich na wszystkich polach eksploatacji wskazanych w ust.2 niniejszego paragrafu oraz udzielenia licencji na zasadach wskazanych w ust.3 niniejszego paragrafu.
5. ZAMAWIAJĄCY posiadać będzie względem WYKONAWCY wyłączne prawo pierwokupu majątkowych praw autorskich do Utworów w zakresie pól eksploatacji nieznanych w chwili zawarcia UMOWY, które ujawnią się w przyszłości. WYKONAWCA, w zakresie pól eksploatacji, o których mowa w zdaniu pierwszym pozostaje zobowiązany zbyć na rzecz ZAMAWIAJĄCY autorskie prawa majątkowe do Utworów, na pierwsze jego żądanie. Niezależnie od powyższego, ZAMAWIAJĄCY posiada względem WYKONAWCY prawo do żądania przeniesienia majątkowych praw autorskich do Utworów w zakresie pól eksploatacji znanych w chwili zawarcia UMOWY, innych niż wymienione w ust. 2 niniejszego paragrafu.
6. WYKONAWCA zezwala ZAMAWIAJĄCEMU na wykonywanie praw zależnych do Utworów oraz przenosi na ZAMAWIAJĄCEGO wyłączne prawo do udzielania zgody na wykonywanie autorskich

- praw zależnych do Utworów. Wyżej wskazane uprawnienie obejmuje w szczególności zgodę WYKONAWCY na korzystanie oraz na rozporządzanie opracowaniami Utworów.
7. WYKONAWCA udziela bezwarunkowej zgody do dokonywania przez ZAMAWIAJĄCEGO, bez ograniczeń, zmian w Utworach.
  8. WYKONAWCA zapewnia, że przysługują mu prawa majątkowe do Utworów i nie są one w żaden sposób ograniczone lub obciążone prawami osób trzecich oraz że Utwory nie naruszają praw osób trzecich, jak również oświadcza, iż zapewni ZAMAWIAJĄCEMU, iż autor Utworów nie będzie korzystać z autorskich praw osobistych do Utworów względem ZAMAWIAJĄCEGO oraz jego następców prawnych, na których majątkowe prawa do utworu zostaną przeniesione.
  9. Wraz z wydaniem ZAMAWIAJĄCEMU Utworu, WYKONAWCA przenosi na ZAMAWIAJĄCEGO w ramach wynagrodzenia określonego w UMOWIE, własność egzemplarzy Utworu oraz nośników, na których Utwór został utrwalony.
  10. WYKONAWCA oświadcza, że prace, w tym technologie wykorzystywane do realizacji PRZEDMIOTU UMOWY nie naruszają żadnych praw autorskich, patentowych, projektowych, znaków chronionych i innych praw własności intelektualnej, zastrzeżonych przez lub na rzecz osób trzecich.
  11. WYKONAWCA oświadcza, iż wszelkie jego oświadczenia wyrażone w treści niniejszego paragrafu nie zostaną przez niego cofnięte, natomiast dokonanie przez niego cofnięcia któregośkolwiek uprawnienia ZAMAWIAJĄCEGO, powodować będzie odpowiedzialność WYKONAWCY z tytułu nienależytego wykonania UMOWY.
  12. Niezależnie od powyższych postanowień, ZAMAWIAJĄCY uprawniony będzie do wykorzystywania w swej działalności wszelkich danych i informacji, w tym o charakterze technicznym, biznesowym lub handlowym, zawartych w dokumentacji sporządzonej w ramach wykonania UMOWY, jak również do przekazania tych informacji do korzystania spółkom ze swojej grupy kapitałowej.
  13. Niezależnie od innych postanowień, w przypadku podniesienia przez jakiegokolwiek osoby trzeciej stosunku do ZAMAWIAJĄCEGO, jego następców prawnych lub podmiotów, na które ZAMAWIAJĄCY przeniesie uprawnienia wynikające z UMOWY, jakichkolwiek roszczeń wynikających z naruszenia majątkowych lub osobistych praw autorskich, praw zależnych, naruszenia patentu, zarejestrowanego wzoru, znaku towarowego lub nazwy handlowej, bądź też innych praw na dobrach niematerialnych, WYKONAWCA niezwłocznie zwolni ZAMAWIAJĄCEGO, jego następców prawnych lub podmioty, na które ZAMAWIAJĄCY przeniesie uprawnienia wynikające z UMOWY z jakiegokolwiek odpowiedzialności wynikającej z takich roszczeń oraz pokryje wszelkie koszty poniesione przez ZAMAWIAJĄCEGO w związku z podniesieniem tych roszczeń.

§ 24 SIŁA WYŻSZA

1. STRONY UMOWY nie ponoszą odpowiedzialności za niedopełnienie zobowiązań umownych spowodowane wystąpieniem zdarzenia siły wyższej.
2. Przez zdarzenia siły wyższej rozumie się wszelkie zdarzenia zewnętrzne i nagłe, jakich nie dało się przewidzieć w chwili zawarcia UMOWY, którym nie można było się przeciwstawić i których skutkom nie można było zapobiec, w szczególności:
  - 1) wojny (wypowiedziane lub nie) oraz inne działania zbrojne, inwazje, akty terrorystyczne, mobilizacje, lub embarga;
  - 2) promieniowanie radioaktywne lub skażenie radioaktywne pochodzące od paliwa jądrowego lub odpadów jądrowych, ze spalania paliwa jądrowego, radioaktywnych, toksycznych materiałów

wybuchowych oraz innych niebezpiecznych właściwości wszelkich wybuchowych zespołów nuklearnych lub ich nuklearnych składników;

- 3) terroryzm, przewrót wojskowy lub wojna domowa;
  - 4) klęski żywiołowe, takie jak trzęsienie ziemi, tąpnięcie, powódź;
  - 5) następujące warunki geologiczne związane z podłożem: relikty archeologiczne, materiały niebezpieczne np. niewybuchy i niewypały lub toksyczne np. ropopochodne;
  - 6) falę uderzeniową spowodowaną przez obiekt latający poruszający się z prędkością pod - lub naddźwiękową.
3. STRONA, której wykonanie UMOWY z powodu działania siły wyższej stało się niemożliwe, powiadomi drugą STRONĘ UMOWY na piśmie o zaistnieniu siły wyższej niezwłocznie (najpóźniej w ciągu czternastu (14) dni od jej wystąpienia). Ustanie siły wyższej powinno być również niezwłocznie zgłoszone drugiej STRONIE z jednoczesną propozycją aktualizacji zobowiązań.

§ 25 PRAWO WŁAŚCIWIE I ROZSTRZYGANIE SPORÓW

1. Prawem właściwym dla UMOWY jest prawo polskie. W sprawach nieuregulowanych w OW lub UMOWIE stosuje się odpowiednio obowiązujące przepisy prawa polskiego, w tym w szczególności ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 459, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1332, z późn. zm.) i przepisów wykonawczych.
2. Spory mogące wyniknąć z UMOWY, STRONY będą rozstrzygać w pierwszej kolejności w drodze polubownej. W razie nieosiągnięcia porozumienia w terminie trzydziestu (30) dni kalendarzowych od wystąpienia jednej ze STRON wobec drugiej STRONY z żądaniem polubownego rozwiązania sporu, spór zostanie poddany jurysdykcji odpowiedniego sądu powszechnego, właściwego dla siedziby ZAMAWIAJĄCEGO. WYKONAWCA zobowiązany jest zwrócić ZAMAWIAJĄCEMU wszelkie koszty postępowania przed sądami wszystkich instancji zasądzone na rzecz ZAMAWIAJĄCEGO.

§ 26 PRZEDSTAWICIELE STRON

1. Każda ze STRON wyznaczy swojego przedstawiciela, odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji oraz za prowadzenie korespondencji w zakresie realizacji UMOWY w jego imieniu, bez upoważnienia do składania wiążących oświadczeń woli.
2. Przedstawiciele STRON, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu i którzy zostaną wskazani w UMOWIE, nie są umocowani do zaciągania zobowiązań finansowych oraz składania innych oświadczeń woli w imieniu odpowiednio ZAMAWIAJĄCEGO albo WYKONAWCY, skutkujących zmianą UMOWY.
3. Zmiana przedstawicieli STRON wskazanych w UMOWIE nie stanowi zmiany UMOWY i nie wymaga dla swej ważności Aneksu a jedynie uprzedniego powiadomienia drugiej STRONY na piśmie.

§ 27 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. W przypadku stwierdzenia nieważności któregokolwiek z postanowień OW lub UMOWY z powodu niezgodności z prawem, nieskuteczności lub niewykonalności albo gdyby wystąpiła luka w OW lub UMOWIE, to ważność pozostałych postanowień OW lub UMOWY nie jest przez to naruszona, a realizacja UMOWY będzie kontynuowana z pominięciem tej klauzuli, chyba że nieważnością dotknięte są istotne postanowienia OW lub UMOWY lub z jego treści wynika, że bez postanowień dotkniętych nieważnością UMOWA nie zostałaby zawarta. STRONY zobowiązują się zastąpić

take postanowienie innym ważnym i skutecznym, które w zakresie skutków gospodarczych i finansowych oraz intencji STRON będzie maksymalnie zbliżone do postanowienia dotkniętego nieważnością.

2. Wszelkie zmiany UMOWY wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.